

Yıl:2 Sayı:17

250 Kuruş

TÜSTAV
Ahmet F. K. K.
Kolleksiyonu

sosyalist

GENÇLİK

GENÇLİK, ÖĞRENCİ GENÇLİK VE DAHA ÇOK İŞÇİ GENÇLİK MÜCADELESİNİN SONUCUNA KARAR VERECEKTİR. LENİN

12 MART FASİZM'İ LANETLENDİ

GSB ye baskılar devam ediyor!

Emperyalist-Kapitalist kampın sürekli kanayan yarası olan devri buhranlar, kapitalist kampın ve ona bağlı ülkelerin ekonomilerini bir kere daha allak bullak etmekte, emperyalizmin "etkili-yetkili" güçleri bu buhrandan da "en az zararlar kurtulmanın" yollarını aramaktadırlar. Emperyalist zincirin bir halkasını oluşturan Türkiye ekonomisinin de bu buhrandan etkilenmemesi düşünülemezdi. Türkiye'de kapitalizmin çeşitli kurumları bu buhranın da kazasız belasız atlattılması, bu sömürü ve zulüm düzeninin yıpranması için var güçleriyle caba göstermediler. Hakim sınıflar ve onların siyasi temsilcileri çeşitli çözüm yolları önermekte. Bu öneriler bazen birbiriyle çelişebilmektedir. Bunun nedeni bir taraftan hakim güçlerin kendi aralarındaki çelişkilerin yansımaları diğer taraftan da çeşitli siyasi grupların, tekelci kapitalizm tarafından kendi temsilciliklerini kabul ettirilmesi gayretleridir.

Hakim sınıfların en gerici en soven zümrelerinin siyasi ittifakı olan MC, ekonomik krizin sonuçlarını yani işsizlik, pahalılık, enflasyonun tüm yükünü baskı ve terörle emekçi yığınlar üzerine yıkmaya çalışmaktadır. Bu politika gereği; emekçi halkın ekonomik-politik haklarını fiili sıkıyönetim uygulayarak gasb etme, bu haklar için girişilen eylemleri kanla ve teörle bastırmakta ilerici, demokrat, sosyalistler üzerine faşist uygulamalarda bulunmakta, açık faşist bir diktanın mad di temellerini hazırlamaktadır.

MC'nin iktidara gelmesinden bu yana demokrat ve sosyalist örgütler üzerindeki anti-demokratik, faşist uygulamaların bir halkasını da GSB'ye yöneltilen baskılar teşkil eder.

İşçi-köylü-öğrenci gençliğin sosyalist örgütü olarak ortaya çı-

kan ve sosyalist gençliği çatışal tında toplama yolunda kararlı ve ıstikrarlı adımlarla yürüyen aynı zamanda gençlik içinde sosyalizmin ajitasyon ve propagandasını yapan, çalışmalarında sosyalizm bilimini kendisine yol gösterici olarak seçen GSB'nin faşist uygulamalarından sında kalması beklenemezdi. Kuruluş döneminde genel merkez ve şubeler defalarca polis tarafından basılmış yöneticilere karakollarda işkenceler edilmiş, adli takibata uğratılmış, bilhassa anadolu şubelerinde korku vererek yıldırıma çalışılmıştır. bu dönemde Merzifon, İzmit, Aydın, ve Urfa şubeleri valilik kararıyla kapatılmış; yöneticileri hakkında, dava açılmıştır. İstanbul Gaziosman paşa şubesinin işleyişi engellenmek istenmiş, son olarak kongresini yas-pılması, tüzel kişiliği olmadığı gerekçesiyle izin verilmemiş, merkez yürütme kurulu hakkında dağıttığı bildiriler ve çeşitli nedenlerle bir çok dava açılmış, kongre öncesi bir polis baskısıyla dernekteki bütün evraklara elkonulmuş ve dernekte bulunan arkadaşlar emniyete götürülmüştür. Baskın anında dernekte bulunan genel sekreter Mustafa Satış ve iki şube yöneticisi arkadaş DGM tarafından tutuklanmıştır. Aynı günlerde polis, GSB üyelerinin evlerine baskınlar düzenlemiş ve iki arkadaş evlerinden alınarak bir DGM tarafından tutuklanmıştır. Bütün kurucular (GSB kurucuları) ve MYK üyeleri hakkında tutuklama kararı çıkarılmıştır.

Bu şartlar altında birinci büyük olağan kongre toplanmıştır. Tabiki kongreye kapatılan şubeler ve kongresi yaptırılmayan şubeler katılamamıştır.

Henüz kongre yapıldıktan dört gün sonra; GSB merkezinin bulunduğu sokağın giriş ve çıkışının yüz kadar tomsonlu polis tarafından tutulmuş olduğu görüldü. Binanın içindeki

olup bitenleri ise orada bulunan bir arkadaş şöyle anlatıyor: "Okuma salonunda oturuyorduk. Bir anda girişte şiddetli ayak sesleri duyuldu. Ne o labileceğini düşünmeye fırsat kalmadan, bir darbe ile bulunduğumuz kapının açıldığını ve tomsun namul-larının üstümüze doğru çevrilmiş olduğunu gördük. Bunlar sivil ve resmi polislerdi, içlerinden biri "herkes ayağa kalksın" dedi. Bir başkasıda "içinizde MYK üyesi kim" diye sordu." Bu arkadaşların kanısınca o anda MYK üyelerinden birinin hele genel başkanı orada yakalasalardı acemice bir plan uygulayabilirlerdi. Sokakta alınan tertibat ve barış biçimi (!) göz önünde bulundurulursa ve bu olayında Malatya ve Zeytinburnudaki olayların olduğu günlerde cereyan ettiğini belirtirsek meselenin yorumunu okuyuculara bırakıyoruz.

Aradıkları adamları bulamayınca dernekte bulunan arkadaşların hepsini dışarıya çıkartarak polis otobüsünde bekletmişler ve arama anında dernekteki evraklara ve eşyalara el konulduğunda bina içinde hiç kim-yi bulundurmamışları gibi tutanakta tutulmamıştır. Birinci şubeye götürülen arkadaşlara MYK üyelerinin-özellikle eski genel başkan Baykal GORSOY'un- nerede olduğu sorulmuş ve "GSB'de herhangi bir tahribat yapılmadı" yazılan bir belgeyi imzalatırdıktan sonra serbest bırakılmışlardır. 45 dakika polisin binanın içinde neler yaptığını ve hangi evraklara el konulduğunu bu arkadaşların bil-mesi mümkün olurmuydu.

Baskından sonra derneğe gelen arkadaşların karşılama çıkan man-zara tam bir harabeydi. Dernekte evrakları, kitaplar, çeşitli pankartlar, zete arşivleri, sosyalist gençlik gazetesi odasındaki Yusuf Küpeli'nin serbest bırakılması için açılan kampanyada toplanan binlerce imza polis tarafından götürülmüştür. Diğer es-

yalar ise yerlere atılmış, afişler gazeteler yırtılmış, masaların çek-meceleri yerlere fırlatılmış o ka-dar mestolmuşlarki ıslampandan tutunda mutfaktaki bardaklar bile yerlere atılarak kırılmıştı. Tam bir çapulculuk.

Daha önceki baskınlarda da der-nek binasının hali bundan farklı değildi.

GSB üzerindeki baskılar bununla da son bulmadı. Kongre ile genel sekreterliği getirilen İbrahim Nizamarkadaş henüz cezaevinden çıkalı onbeş günü geçmişti eski bir derneğin yönetim kurulunda iken yayınlanmış olduğu bir bildiri gerekçesiyle İzmir DGM tarafından üç yıl hapse mahkum edildi. Aynı günlerde GSB Ankara merkez şubesi de bir polis baskınına uğramış ve birkaç gün sonrada valilikce kapatılmıştır.

Bu baskı zincirinin son halkasında, yine kongreye genel başkan seçilmiş Yasin ÇAGIRANKAYA arkadaş gece saat dörtte evi basılarak polis tarafından götürülmesi teşkil etti. Arkadaş DGM savcılığınca gizli örgüt kurduğu gerekçesiyle tutuklandı.

İki GSB üyesi üçbuçuk ay cezaevinde yatırıldıktan sonra mahkemeye bile çıkarılmadan serbest bırakılmışlardır.

Eski genel sekreter Mustafa Satış ve iki üye dört aydır tutuklu olmalarına rağmen mahkemeye bile çıkarılmamışlardır. Kısa olarak anlatığımız olaylardan anlaşıldığı gibi GSB üzerine yapılan baskılar gayet "istikrarlı" ve fiilen çalışmalarını engellemek amacıyla yapılır. GSB üzerinde yapılan bu baskılar karşısında burjuva basınının takındığı tavra değinmeden geçmeyeceğiz.

Görevi anti-faşist, bilinc birikimi sağlamak ve demokrat kamuoyu yaratılması olması gereken "solcu, ilerici basını"ın tümü tam bir suskunluk içindeydi. Yalnız Milliyet gazetesi Mustafa Satışın verdiği arkadaşın tutuklanmasını yansıtmış "DGB genel sekreteri ve üyeleri" sıfatını takarak. Ki bu arkadaşlarımızın hiç bir zaman kabul etmeyeceği bir sıfattır. Bunun dışında, kısaca anlattığımız baskıların hiçbirisi basında yer almadı. Acaba bunca olay arasında bunlar küçük meseleler idiyse onun içinmi yer almadı?

GSB İstanbul Merkez Şubesinin işçi sınıfı tüm emekçiler ve ilerici-devrimci gençlik üzerine yapılan faşist baskıları kınayan ve Gaziosmanpaşa'da emekçilere dağıttığı bildirisini aynen yayınlıyoruz.

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, GENÇLER

Çağımız emperyalizmin çöküş, sosyalist sistemin ve halk kurtuluş hareketlerinin büyük başarılar kazandığı çağdır. Daha 1975 Nisanında yigit Kambocya ve Vietnam halkları emperyalizmin boyunduruğunu kırdıkları Bissau ve Mozambik halkları sömürgecilüğün yerinin tarihin çöplüğü olduğunu gösterdiler. Bugün de Angola'da emperyalizmin yerli usaklarıyla, sosyalizmden kopan ve bugün uluslararası işçi sınıfı hareketinin ayakbağı olan sapık akımlara son darbe vurulmak üzere.

Çöken emperyalizm ayakta durabilmek için sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde faşist rejimler kurdurarak çırpınısını biraz daha uzatmak istiyor. Ülke-miz de emperyalizmin sömürü alanı içindedir. Emperyalizm ülkemizde de yerli ortaklarıyla, ajanlarıyla ve faşist komandolarıyla düştükleri bunalımdan kurtulmak için işçi sınıfına, emekçi halka ve ilerici-devrimci gençliğe alabildiğine saldırmakta ve bunalımının yükünü emekçi halkın üzerine yüklemek istemektedir.

Egemen sınıflar, sınıfsal konumu bakımından bazı zaafırları olan ve henüz yeterince örgütlenmemiş ilerici-devrimci gençlik üzerine saldırarak kirli emellerini gerçekleştirmek istemektedir. Faşistler bir taraftan gençliği terörle yıldırma- isterken öte yandan sahtekârca

kitlelerin ekonomik-demokratik taleplerini savunmaktadır. Aynı faşistler daha dün kitlelerin haklarını savunan devrimcilere silahla saldırıyorlardı.

Kardeşler, faşistlerin maskelerini indirelim. Daha dün Tarsis'te, Seydişehir'de, Ankara'da işçilere ve işçi sendikalarına saldıran yine faşistlerdir. Diğer taraftan yasa değişikliği-leri getirilerek işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın bir fedakârlıkla aldıkları hakları bir çırpıda gaspetmek istenmektedir. İste 400.000 işçi memurlaştırılarak haklarından yoksun bırakıldı.

Bugün faşist güçler alabildiğine saldırırken devrimci güçler dağınık ve parçalanmış durumdadır. Bu dağınıklık ve bölünmüşlük, devrimci güçlerin faşizme karşı birleşmelerine engel olmamalı ve olamaz da. Bugün sol içinde Ölkü Ocakları ile bile birleşmeyi öneren sahte devrimcilerden başka herkes birleşebilir ve birleşmelidir. Gün derlenme, toparlanma ve mücadele günüdür. İşçi sendikaları, faşizme karşı olan diğer güçlerle omuz omuza mücadele etmelidir. Aksi bir hareket faşizmin ekmeğine yağ sürmektir.

Kardeşler, korkuya ve şaşkınlığa düşmeden doğru devrimci politikayla ilerleyelim. Saflarımızı pasifize ve maceracılığa düşmeden sıklaştıralım.

KAHROLSUN EMPERYALİZM VE FAŞİZM !
YAŞASIN BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ SOSYALİZM KAVGAMIZ !
YAŞASIN DEVRİMCİ GÜÇLERİN FAŞİZME VE EMPERYALİZME KARŞI BİRLİĞİ !
YAŞASIN-İŞÇİ-EMEKÇİ-ÖĞRENCİ GENÇLİĞİN SOSYALİST BİRLİĞİ !
GSB İSTANBUL MERKEZ ŞUBESİ ADINA Musa ÖNER.

TÜRKİYE YENİ HABER-İŞ SENDİKASI İLE TELEFON BAŞ MÜDÜRLÜĞÜ VE PTT FABRİKA MÜDÜRLÜĞÜ İŞ YERLERİNDE TOLU SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİ UYUŞMAZLIĞI SONUÇLAN DI VE GREV KARARI ALINDI. Konuyla ilgili olarak Yeni Haber-İş İstanbul şubesinin haber bülteni-ni yayınlıyoruz.

Arkadaşlar !

Bildığımız gibi, Telefon Başmüdürlüğü ve PTT Fabrika Müdürlüğü işyerlerinde Toplu İş Sözleşme görüşmelerinin uyusmazlıkla sonuçlanması üzerine sendikamızca GREV kararı alındı.

Hayat pahalılığının, ücret artışlarının çok önünde gittiği ülkemizde, tekelci parababalarının siyasi iktidarlara işçi ücretlerini dondurmaya çalışmaktadırlar. Bunun için de tekelci parababalarının siyasi iktidarlara, işçi sınıfının ekonomik ve demokratik mücadelesini bazen baskı ve terörle, bazen de sinsice tezgahladıkları oyunlarla engellemeye çalışıyorlar. Ayrıca tekelci parababaları hayat pahalılığının nedeninin işçi ücretlerinin yükselmesi olduğunu yalanını savuruyorlar. Oysa bütün bunların gerçek nedeni tekelci parababalarının suyun başını tuttuğu çarpık kapitalist düzendir.

Bu düzende işçi sınıfının ekonomik ve demokratik haklarını korumak ve ilerletmek için en önemli bilahlardan biri de GREVdir.

Yukarıda belirttiğimiz gibi işçi sınıfı grev silahını kullanırken, egemen güçler işçilerin birliğini, işçilerin eylem-

deki kararlılığını, disiplinliliğini bozmak ve grevi kırmak için çeşitli oyunlar tezgahlarlar. (TARİŞ, SEYDİŞEHİR, ELKA gibi faşist çetelere tezgahlatılan oyunlar önümüzdeki canlı örneklerdir.) Egemen güçlerin tezgahladıkları oyunları bozabilmemizin bir tek yolu vardır : Saflarımızı sıkı tutmak, birliğimizin, kararlılığımızın ve disiplinliliğimizin bozulmasına kesin karşı durmak, işçi sınıfı olarak kazanacağımıza inanarak davranmak...

PTT işçileri olarak, daha önce de grevler geçirdik. Bu silahlı haklarımızı almak için kararlılıkla, birliğimizi bozmadan kullandık. Bugün işverenler grevimizin karşısına zaten bir hak olmayan kanunsuz lokavtla dikiliyorlar. Bizler geçmişten aldığımız tecrübe ve deneylerle daha disiplinli, daha sağlam olarak işverenin karşısına çıkacağız. Ve mücadelemizi yılmadan, haklarımızı alana dek sürdüreceğiz.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ DEVRİMCİ MÜCADELESİ !
YAŞASIN İŞÇİLERİN BİRLİĞİ !
KAHROLSUN SÖMÜRÜ DÜZENİ !
YAŞASIN GREV !

TÜRKİYE YENİ HABER-İŞ SENDİKASI
İstanbul Şube Başkanlığı

GAZİANTEP'TE DEVRİMCİ ÖĞRENCİLERE KARŞI SÜRDÜRÜLEN FAŞİST BASKILAR ARTIYOR

MC iktidarının arkalamasından da cesaret alan gerici Eğitim Enstitüsü yöneticileri okuldaki öğrenciler arasındaki demokratik gelişimi kırmak için yeni tertiplerle yıldırma taktiklerini izlemektedir.

Son olarak okulun kapalı kaldığı 13 Ekim-4 Kasım arasında devamsızlık zamanı olarak gösterip bir çok öğrencinin sene kaybına ve bursunun kesilmesi-ne sebep olmuşlardır. Özellikle devrimci öğrencilere karşı yöneltilen bu uygulama sonucu a-ralarında G.S.B.'li öğrencilerin de olduğu 30 devrimci arkadaşın bursu kesilmiş, 20 arkadaş ise bir sene kaybetmesi durumu doğmuştur.

Gazetemize mektup yazan Eğitim Enstitüsü arkadaşlar olayı şöyle anlatıyorlar :

"Okulumuz 13 Ekim'de açılmış olup okul idarecilerinin isteği üzerine öğrenime 4 Kasım'da başlamıştır. M.H.P. yanlısı okul idarecileri okul yönetme-ligini çığneyerek öğrenim önce-si süreyi emekçi halk çocukları, yurtsever öğrencilerin devamsızlık süresi olarak gösterip 30 arkadaşımızın bursunu kesmiş, 20 öğrencinin de sene kaybına sebep olmuşlardır. Faşist öğrencilerle birlikte tezgahladıkları oyunların her gün birini emekçi çocuklarının üzerinde uygulamaktadırlar. Faşist idarecilerin bu tutumunu lanetliyoruz."

GAZİANTEP EĞİTİM ENSTİTÜSÜ ÖĞRENCİLERİ

OLAYLAR

■ - 9 Martta Kıbrıslı devrimci öğrenci Mehmet Ömer Beşiktaş dolmuş durağında "falli meçhul" bir cinayete kurban gitti.

■ - 10 Martta İTO öğrencileri Mehmet Ömer'in katledilmesini protesto eden bir yürüyüş yaptılar.

■ - 11 Martta sabah saat:6.30 da Mehmet Ömer'in cenaze törenine katılan devrimcilerin 6 sı gözaltına alındı ve daha sonraları tutuklandılar. Aynı gün polis oldu bittiye getirerek cenazesini zorla erken Kıbrıs'a gönderdiği Mehmet Ömer'in ölümünü ve 12 Mart faşizmi protesto edildi. İİTA, MMYO, Fen Fakültesi, İşletme Fakültesi, Yabancı Diller Yüksek Okulu ve İktisat Fakültesi öğrencileri İktisat Fakültesinde bir forum yaptılar.

Yine aynı gün Eczacılık Fakültesi iki günlük bir boykot kararını Eczacılıkta yapılan forumda aldı.

■ - 12 Martta Cerrahpaşa Tıp, Çapa tıp ve Dişhekimliği ile İTO öğrencileri forum yaparak 12 Mart faşizmini protesto ettiler

■ - 13 Martta Ankara'daki Devrimci Demokratik kuruluşlar 30.000 kişinin katıldığı büyük bir anti-faşist mitingi düzenlediler. Miting polisin ve egemen sınıfların her türlü baskılarına rağmen yapıldı.

■ - Eğitim Enstitüsünde 1.dönemde başlayan boykot devam etmektedir. İstanbul Valiliğinin, polisin ve idarenin baskılarına rağmen boykot başarılı bir şekilde sürüyor Boykotu kırmak için ilk önce 46, daha sonra 12 öğrenci tutuklandı. Ama boykot yine devam ediyor.

■ - G.S.B. (Genç Sosyal Devrimciler Birliği) bildirisini Davutpaşa Lisesinde dağıtan arkadaşlara laf atan bir faşist liseli arkadaşlar tarafından. anladığı dil den cevabını aldı. Daha sonrada Liseli arkadaşlara saldıran faşistler Cerrahpaşalı

Devrimciler tarafından hakettikleri dersi aldılar.

■ - Vefa Lisesinde bakımsızlıktan ve idarenin umursamazlığından ölen öğrencinin ölümünü protesto etmek isteyen liseliyurtsever ve devrimci öğrenciler Şehzadebaşından, Milli Eğitim Müdürlüğüne kadar yürüyüş yaptılar. Yürüyüşte öğrencilere polis saldırdı ve bir çok liseli genç arkadaş polis tarafından göz altına alındı.

■ - Gençlik üzerindeki sistemli faşist saldırılar Yıldız, Vatan, Galatasaray' da silahlı terör şeklinde oldu ve birçok ilericisi sosyalist arkadaş yaralandı.

■ - Hacettepe Ünversetisinde 5000 öğrenci, süresiz boykot kararı aldı.

■ - İzmir'de faşistler tarafından katledilen işçi Hüseyin Güzel'in cenazesini almak isteyen Devrimci işçi ve öğrenciler üzerine polis saldırdı. Bir çok kişi yaralandı. 58 kişi gözaltına alındı.

ve YORUM

İçimde yaşadığımız günlerde gerek emperyalist-kapitalist dünya da gerekse Türkiye'de "rüşvet ve yolsuzluk olayları" sonuçları bakımından dikkat çekici olaylar olmuştur. Ayrıca insan emeğinin sömürüsüne dayanan emperyalist-kapitalist dünya içinde bu denli rüşvet ve yolsuzluklar hiçte şasılacak şeyler değildir. Bir ticaret meselesidir. Pazarlama ve rekabet meselesidir.

Emperyalist tekellerin her biri ellerindeki mevcut pazarlara yerlerini katabilmek için, milliyeti ne olursa olsun rakip tekelleri dize getirebilmek için kendi ürettiği metalleri alıcılar açısından da ha cazip hale getirmek için, belli ülkelerin politik ve ekonomik ağırlığı olan kişilerine Looched gibi rüşvet verebilir. Bu Looched açısından ne derece doğalsa diğerleri açısından da o derece doğaldır. Örneğin: Amerikada; dev tekellere karşı varlıklarını koruyabilmek için rüşvet vermek zorunda olduklarını belirten orta tekellerin yanı sıra "rüşvet ve yolsuzluk iddiaları ile haklarında soruşturma açılan tekel sayısı 94'e yükselmiştir.

Bu çürümeye ve gün be gün ölme yaklaşan Emperyalist-Kapitalist sistemde; sistemin genel yasalarına bağlı olarak öteden beri var olan rüşvet ve yolsuzluklar sınır ve milliyet tanımsızın bundan böyle de var olacaktır.

Bu dünya sistemi için yerini koruduğu sürece Türkiye'de rüşvet ve yolsuzluk olayları kapitalist yapıya bağlı olarak varlığını sürdürecektir.

"Mobilya yolsuzluğu", "Looched olayı" "THY yolsuzluğu" "çimento yolsuzluğu" vs..

Türkiye'nin bu günkü politik ortamında "rüşvet ve yolsuzluk" olaylarının su yüzüne çıkması, hemde daha önceki dönemlerde vehükümetler döneminde olmasına rağmen, bu gün gündeme gelmesi ve doğurduğu sonuçlar bakımından bizce bir önem taşıyabilir. Aksi takdirde bu rüşvet ve yolsuzluk olayları yamızın başından da belirttiğimiz gibi kapitalist sisteme sıkı sıkıya bağlı şeylerdir.

Türkiye kapitalizminin vardığı bunalım noktası ve bu bunalımdan kaynaklanan koşulların halkta yarattığı huzursuzluk ve arayışın burjuvazinin politik istikrarı sağlayamayışının sonuçları, "rüşvet ve yolsuzluk" olaylarının sonuçları ile birleşince burjuva düzeninin ciddi bir yapranmaya uğraması kaçınılmaz olmuştur.

Zaten öteden beri demokratik hak ve özgürlükler üzerine sünger çekilmesi işçi sınıfı ve sosyalistleri hedef alan cinayetli saldırılar, Kürt emekçileri üzerindeki ırkçı, soven politikanın şiddetlenmesi, ki tap yasaklamalar v.s. Bütün bunlar bu düzenin niteliğini kitlelerin daha açık olarak anlamasına yol açtı.

Kuruluşuyla birlikte "Bu anayasa ile bu memleket idare olmaz" anlayışıyla baskı rejimi kuran MC iktidarının varlığı ve uygulamalarıyla bu mevcut sömürü düzeninin gerçek yüzünün daha da fazla açığa çıkmasından kuşkuyla düşen burjuvazinin demokrat temsilcileri rüşvet ve yolsuzluk olaylarının sonuçlarını da burjuva demokrasisi açısından tehlikelerini belirterek tedbirler alınmasını belirtmişlerdir. MC nin düşürülmesi, Demirel'in Divan-ı Harbe çıkarılması, soruşturma komisyonlarının oluşturulması, demokrasinin korunması çabaları (burjuva demokrasisi) gibi istekler. Ama bütün bunlarda ortak olan yan, bu sömürü düzeninin özüne zarar vermeden, yapıyı daha sağlamlaştırma isteğidir.

Oratılıktaki lafı edilen yolsuzluk ve rüşvet olayları incelendiğinde meta üretim ilişkileri üzerine kurulan sömürü düzeninin bir parçası olmaktan öteye gitmiyor. Ne yapmıştır Yahya Demirel. Sahte evraklar düzenliyerek 20 milyon liralık bir vergi iadesi sağlayabilmiş. Looched kuvvet komutanların dan isminin karıştığı su veya bu kişiye 13 milyon lira rüşvet vermiş. THY ve Çimento konusunda yolsuzluklar yapılmış.

Proleterya açısından hepsi bu kadar değil. Kapitalist-Emperyalist sistem bugün daha bir kokusmuşluğun içindedir. Rüşvetadam kayırma, yolsuzluk, burjuvazinin hangi kurumunda yapılmıyorki? En küçük devletda iresinden daha üst kurumlarına kadar rüşvet ve yolsuzluğun ayak basmadığı eşik, çalışmadığı kapı kalmamış mıdır? Bu sömürü toplumunda rüşvet ve yolsuzluğun her yerde geçerli bir kanun olduğunu halkımız çok yakından bilir. Burjuva kanunlarıncı bu işin açık açık yapılmasının yasak olmasının bizce hiç önemi yoktur. Dandi sakızı gibi sünen burjuva hukukunun açık gediklerinden şu veya bu kişinin akıllıca faydalanması kadar kolay bir şey yoktur. Kaldı ki bu yolsuzluk ve rüşvet yeme olayları salt kapitalist topluma özgü şeylerde değildir. Tarihsel kökeni sınıflı toplumların tarih sahnesine çıkmasına kadar dayanır. Ve günümüze kadar sömürü düzenlerinin bir parçası olagelmıştır. Bu son rüşvet ve yolsuzluk olaylarında sistemin genel yapısından kaynaklanan fakat aynı zamanda sistemin niteliğini kitleler önünde ortaya koyan olaylardır. İşte bu nedenle ki, kapitalizmi yaprattığı için, burjuva devletinin sınıfsal karakterini gösterdiği için bu tür olaylar burjuvazi tarafından red edilmmiştir. Ve bunlar halka sanki Türkiye tarihinde ilk defa rastlanan "hukuki" olaylarmış gibi lanse edilmeye çalışılmıştır.

Rüşvet meselesinde, "Türk devletine çalınan bu leke" temizlenmelidir, şeklinde demeçler bazı köşeleri alırken, burjuvazi bu tür olayları, güya ahlaksızlığın en büyüğü olarak ilan etmektedir. Öteden beri sınıf olarak içinde var olduğu bu ilişkileri, yediği ve yedirdiği rüşvetleri yaptığı ve yaptırdığı yolsuzlukları bugün inkar etmektedir. Ve böylece suçu bir kaç "ahlaksızın" üstüne atarak sınıf olarak temize çıkmaya çalışmaktadır. Amaç açık, düzeni, sömürü düzenini koruyabilmek. İşveren çevrelerinden "beceriksiz kişilerin yaptıklarından işverenler sorumlu tutulamaz" gibi ses

ler belirdi. Daha dün demokratik hak ve özgürlüklerin üzerine kırmızı sal görmüş boğalar gibi saldıran burjuva yazar, çizerve politikacıları artık bugün aynı şeyi söylüyor. "Demokrasi korunmalıdır" "Son Türk devleti savunulmalıdır".

Günümüz kapitalist toplumunda meta üretimin yarattığı sömürü ilişkileri ve bu ilişkilere bağlı her türlü rüşvet, yolsuzluk ve siyasi başarısızlıkların sorumluluğunu ne kendisi nede devleti üzerine yıkmaktan veya böyle bir şey yapmaktan ölesiye kaçmaktadır. Fakat bizce: Tekelci kapitalizmde devletin genel olarak burjuvazinin özel olarak finans-kapitalin hizmetinde olması, kredileriyle, fonlarıyla, tesvik tedbirleriyle bu sınıfı beslemesi gerçeğiyle Yahya Demirel'in 20 milyonluk vergi iadesi yolsuzluğu arasında pek bir fark yoktur. Sonuçları bakımından 20 milyonluk vergi iadesi yolsuzluğu burjuva devletin teşhiri, bir milyarlık kredi, fon veya bir tesvik tedbirinden daha göze batıcıdır. Buyüzden burjuvazi yolsuzluk ve rüşvet olaylarının sonuçlarından devletini göz bebeği korumaya çalışması normaldir.

CGP li Mehmet Altımyedioğlu rüşvet ve yolsuzluk konusunda "Kursagina haram para gitmiş olan kim varsa görevi ne olursa olsun mutlaka aydınlığa çıkarılmalı, cezasını ibret verici şekilde çekmeli ve yüce Türk devleti saibe altında kalmamalıdır" diyor. Bu bey burjuva devletini koruma pahasına yalan söylüyor. Ömrü boyunca burjuvazinin kursagina haramdan başka bir şey girmemiştir ki. İşçi sınıfı ve emekçi halkımızın sınıfsal kavgasında bunu çok iyi öğrenmiştir, ve öğrenmektedir.

Bu baylar güya namuskar ve dürüst pozlarda rüşvet ve yolsuzluk olaylarına şiddetle karşı çıkarken, hatta "...cezasını ibret verici şekilde çekmelidir" derken halkın gözünde burjuva devletini, demokrasisini ve kapitalizmi "günahsız" göstermeye çalışmaktan başk bir şeyi amaçlamıyor du.

Tarihsel koşulları ve olguları en az bizim değerlendirdiğimiz kadar burjuvazide dikkate alıyor. Buhran, buhranın getirdiği koşulların emekçileri daha bir kararlı sınıf mücadelesine ittiğini toplumsal muhalefette siyasi kinin yesermeye başladığını burjuvazi görmüyor değil. İşçi sınıfı, emekçi halk ve sosyalistlerin üzerine jandarma polisiyle, devlet adına, açık saldırıda bulunan burjuvazi bu amansız sınıf mücadelesinde emekçilere devletin, bu düzenin gerçek kimliğini; burjuva niteliğini göstermektedir. Emekçiler sınıf mücadelesinin tüm burjuva kurumlarına karşı olan niteliğini kavramaktadırlar.

Son rüşvet ve yolsuzluk olaylarının sonuçlarında ekliyecek olursak burjuvazi sınıfsal iktidarının geleceği açısından tehlike canlarını şimdiden duyabilmektedir. Burjuva devletinin kitleler üzerindeki otoritesi, saygınlığı silinmektedir. Ve bu süreç düne göre bugün daha hızlıdır. Son rüşvet ve yolsuzluk olayları burjuvazinin teşhirini fabrikalardan köy kahvelerine kadar götürmüştür.

DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE MÜCADELEMİZ

Çevrenize bakın. Herşey hareket ediyor, herşey akıyor. Bir ırmağa iki kere girilmez. Güneş bile hergün doğar. Hiçbir yerde durgunluk, hiçbir yerde huzur yok. Her yerde mücadele ve savaş... (Heraklit)

Günümüz Türkiye'sinde toplumsal düzen (kapitalizm) bilim ve teknolojinin hızla gelişmesine uygun olarak gelişiyor, sınıflar sınıflıkları ile birlikte siyasal yaşamda bunalımlar doğarken, GENÇLİK de durumdan etkileniyor; gençlik kesimleri kendi özlük sorunları doğrultusunda harekete geçiyorlar. Bu harekete geçiş hak ve özgürlüklerin elde edilmesi için mücadeleye hızla katılma, üniversite gençliğinin toplumsal gelişmeden bağımsız olmaması; toplumsal çelişkileri, sınıf karşıtlıklarını kendi içinde taşımamasının bir sonucu. Gençliğin bir kesimi olan Üniversite gençliğinin de sınıflardan ve tabakalardan oluşan toplumsal kategori olması, kapitalist toplumun siyasal kümeleşmesini kendi içinde yansıtmaması bu bunalımın daha sert ve daha derin yansımalarına neden oluyor.

Bütün sınıflı toplumların tarihinin deneyi bize bir ders öğretmektedir. "Siyasal mekanizma ile EĞİTİM arasında dolay-sız ve sıkı bir ilişki" vardır. Üniversitelerin toplumsal yapısına ve eğitim politikasına bu bilimsel gerçek açısından bakmak gerekir. Toplumun ekonomik etkin gücü, aynı zamanda siyasal etkin gücüdür de. Siyasete hakim olan sınıfın, eğitimde kendi anlayışını ve dünya görüşünü de üstün kılabacağı tartışılmaz bir gerçek. Dolayısıyla ülkemizde ekonomik ve siyasal alanda hakim güç olan burjuvazi eğitimde de kendi ideolojisini yürütmüş; toplumsal yaşamda önemli bir eğitim merkezi olan üniversiteleri kendi aracı haline çevirmiştir. Fakat günümüzde bazı politikacılar ve öğretim üyeleri eğitimin sınıfsal karakterini inkar etmekte, sınıflar üstü eğitim anlayışını ileri sürmektedir. Bunun yalan ve ikiyüzlülük olduğunu ve egemen sınıfların çıkarlarını yansıtan ve halkın gerçek çıkarlarına ters düşen anlayış olduğunu açıkla-malı ve bilimsel gerçekleri bu yanlışla-rın karşısına çıkarmalıyız.

Bilimin doğuşunun sebebi insan emeği idi, bilimin geliştiricisi de insanların ihtiyaçları. Ama tüm kapitalist ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de, bilimin gelişmesi toplumun tüm yararına olmuyor, toplumun tümünün ihtiyaçlarını karşılamıyor. Yani "bütün insan zekası ve dehası sadece bazılarına teknik ve kültürün bütün nimetlerini vermek ve öbürlerini zorunlu olandan bilgi ve ilerlemeyi yoksun bırakmak için yaratılıyor". Üniversiteler bilim merkezleri bilim yuvaları, bilimin örgütlendiği eğitim kurumlarından biri, hatta en önemlilerinden biri. Üniversitelerin görevi ulusal ekonominin ihtiyaçlarını karşılamak için üretime adam yetiştirmek. Ama aynı zamanda egemen sınıfların bir aracı olduğundan da bu sınıfın dünya görüşünü bu ele-manlara benimsetmek...

Kısaca ülkemizde bilim ve eğitimde üniversitelerin görevi sorunlarını incelediğimizde şunları görürüz: Ülkemizde eğitim ve öğretim ekonomiyi hakim belli bir azınlığın çıkarını, siyasetini yansıtır. Üniversite eğitimi kapitalistlerin çıkarına göre düzenleniyor, planlanıyor ve bu doğrultuda bir araç olarak kullanılıyor. Üniversiteler halkın değil, kapitalistlerin ihtiyaçlarını karşılıyor.

ÜNİVERSİTELERİMİZİN SORUNLARI:

Diğer kapitalist - emperyalist ülkelerde olduğu gibi emperyalizme bağımlı geri bırakılmış ülkemizde de, ekonomik ve siyasal bunalımı kendinde hisseden Üniversite gençliği, işçi sınıfının ve emekçi halkın verdiği sınıf mücadelesine daha kararlı ve aktif olarak katılıyor. Üniversite gençliği olarak kendi çıkarlarının halkın çıkarlarıyla özdeş olduğunu kavrayor, demokrasi mücadelesinde kendine düşen görevleri dünden daha kararlı daha inatçı ve yarınlara kendisinin olduğunu bilerek yerine getiriyor.

Henüz burjuva ideolojisiyle ve ahlak anlayışıyla sıkı bir bağı olmayan gençlik yaşının özellikleri nedeniyle kolay etkilenilebilir. İdeal yaşantı olarak istendiği mutluluk, dürüstlük, kolektiflik düzeninin kaba ama gerçek, herkesin hergün bizzat yaşadığı olgularla karşılaşıncı bunalımlara düşer. Düzenin kaba ama herkesin hergün bizzat yaşadığı gerçekleri mutluluk yerine açlık sefalet, dürüstlük yerine yalan, iki yüzlülük, kolektiflik yerine bencillik, gemisini kurtaran kaptan ve bana dokunmayan yılan bin yaşasın anlayışdır. Gençlik bu ideallerin bu düzenlece listisini görmekte ve kendi ideallerini gerçekleştireceği düzen için mücadeleye girmektedir.

Eğitim sisteminin bozukluğu gençliğin sorunlarından biri: Günümüzde üniversite eğitiminde (istisnasız tüm fakülteler için geçerlidir.) Dersler, yaşamdan kopuk bir şekilde, teorik olarak bir sürü gereksiz olarak veriliyor. Gereksiz bilginin fazlalığı bir yana yaşamdan kopuk bir şekilde öğretilen yahut da yaşamda pratiğe uygulama imkanı olmayan bilginin hiçte işe yaramadığı temel ilke. İleri kapitalist - emperyalist ülkelerde dahi eğitimin daha gerçekçi olması için çeşitli yollar, yöntemler araştırılırken bizde ise medrese eğitimi anlayışı hala hakim. Esas ve doğru öğrenme yöntemi dersin aslını öğrenerek ve öğrenilenin pratik hayatta, hayatta olanlarla bütünleştirmektir. Oysa bizler ÇAVUŞ TALİMİ yöntemiyle yaniezbere öğrenerek ve bu öğrendiklerimizi sınavlarda aktararak, tekrarlayarak kendimizi aldatıyoruz. Öğrencilerin en iyi öğrenim ve hazırlık yıllarının üniversitede geçen yıllar olması gerekirken, medrese eğitimi anlayışı ve çavuş talimi yöntemi öğrenciyi pasifleştirmeye, hazırcılığa, okuldan uzaklaştırmaya ve derslerden kaytarmaya yönelmektedir. Öğretim üyelerinin tam gün (full-time) çalışma zorunluluklarının olmaması eğitim bozukluğunu bir kat daha arttırmakta, öğrenci nereye başvuracağını adeta şaşırılmaktadır.

Bozuk eğitimin yanı sıra son yıllarda büyük bir sorun var: mezuniyet sonrası iş bulma. Kapitalist düzenin bozu kluğunu, çarpıklığının en açık örneği bu. Yurdumuzda binlerce işsiz diplomalı var. Bu objektif durum okuyan üniversite gençliğini etkilemekte ve onları gelecekleri konusunda tedirgin etmektedir. Demokratik Üniversite mücadelesinin bir nedeni de bu.

Eğitim bozukluğu yanında üniversite gençliğinin siyasal haklarından mahrum olması gençliğin harekete geçmesinin temel nedenlerinden birini teşkil eder. 12 Mart faşist döneminde 1961 Anayasası ile kazanılmış bir takım demokratik haklar gasp edildi, en doğal hak olan örgütlenme ve dernek kurma hakları engellendi. Üniversiteler kanunu ve dernekler yasasındaki gerici uygulamalar vasıtası ile öğrenci gençliğin haklı mücadelesi engellenmeye çalışılmıştır. Bunun en somut örneğini öğrenci temsilciliği seçiminde görmekteyiz. 12 Mart faşizmi döneminde üniversiteler kanununda yapılan değişikliklerle öğrenci temsilcisinin seçilebilmesi için okulda kayıtlı bulunan öğrencilerin yüzde 60'ının seçime katılması şart koşuldu. Bunun da ötesinde öğrenci temsilcisinin seçilebilmesi halinde (öyle ki bugün Türkiye Üniversitelerinin hiçbir fakültesinde öğrenci temsilcisi seçilememiştir) fakülte yönetim kurulunda ancak söz hakkına sahip olabilmekte oy kullanma hakkı tanınmamaktadır. Öğrenim ve öğretimin karşılıklı olmasına rağmen okul yönetiminde yalnızca doçent ve profesörlerin oy hakkı olması ve yetkili olması, sadece onların her şeyi biz öğrenciler yararına (!) düşünmesi (biz olmadan) gerici anlayıştır. Yine bu dönemde uygulamaya konan yeni dernekler kanunu gereğince fakültede ancak bir öğrenci derneği kurulabilmekte ve bu dernek te siyasetle uğraşmak hakkından mahrum edilmektedir. Ayrıca bu dönemde getirilen disiplin yasaları demokratik hak ve özgürlüklere darbe indiren anlayışın bir ürünü idi. Demokratik Üniversite mücadelesi

bu anti-demokratik uygulamaların kaldırılması mücadelesini içermektedir.

Eşitsizlik: Aynı olan iki kişiye (gruba vb) eşit davranmamak. Bu bir tanım. Ama aynı zamanda eşitsizlik: aynı olmayan iki kişiye eşit davranmak. Bu ikinci doğruyu ülkemizin somut gerçeklerine uygularsak genel bir doğruyu göstermiş oluruz. Şöyle ki: iyi eğitici ve öğreticilerin eksiksiz araç ve gereçlerin, ülke standartlarına göre çok rahat bir eğitim görmüş öğrencilerle (bunlar genellikle ülkemizde 3 büyük şehrin özel lise, kolej ve bazı devlet liselerini kapsar) derslerini öğreticilerin yokluğu sebebiyle türkü söyleyerek geçiren ders kitaplarından dahi yoksun, sosyal yaşamında onlarca sorun olan üniversiteye girecek öğrencileri aynı sınavla tabi tutmak EŞİT - SİZLİĞİN en büyüğüdür. Üniversitelerde okuyan gençler, üniversiteye giremeyenlerden yetenekli ve zeki olduklarını sanma - sınırlar. Dolayısıyla üniversite eğitimi yapma olanağından yoksun yüzbinlerce gencin sorumluluğunu üniversitede olanlar taşımaktadır. Bu yüzbinlerce gencin eğitim yapamaması düzenin çıkmazının bir kez daha net leştirmekte ve üniversite gençliğinin mücadelesine ısıktır tutmaktadır.

Belli sınırlar içerisinde bazı üniversitelerin özerklik hakkı var. Ama bu hak pratikte inkar edilmekte ve gelen hükümetler kendi anlayışları doğrultusunda hareket etmeyen öğretim üyelerine baskı yapmakta, onların halkla bütünleşen davranışlarından ürkümekte çeşitli yollarla engellemeler çıkarmaktadırlar. Güncel bir örnek: 31 Öğretim üyesi eylemsiz doçentlerin fakülte yönetim kurullarına girmelerini protesto için fakülte kurul toplantılarına katılmadılar. (Cumhuriyet). Başka bir örnek: Yeni hazırlanacak üniversiteler yasası tasarıları için hükümet kendi görüşlerine yakın kişileri görevlendirdi. (politika 27 Ocak 1976) Buradaki örneklerde görüldüğü gibi demokratik üniversite mücadelesinde halktan yana öğretim üyeleri kendilerine düşen görevleri yerine getirmeye çalışmakta. Mücadelenin daha tutarlı olması için uğraş vermekteler.

Bütün bunlarla beraber üniversite gençliğinin kültürel ihtiyaçlarının karşılanması, yemekhane, kredi, vb. bir takım sorunlarının çözüme bağlanamadığı açık. İşte tüm bu sorunların çözümü DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE anlayışı ile mümkün olur.

DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE:

İlerici bilimin merkezi, gerçek yurt severlerin yuvası ve bilim ile halkın hayatı ihtiyaçları arasında köprü vazifesi gören; öğrenci öğretici ve personel arasında sıkı bir işbirliği anlayışı getiren öğrenimle toplumsal emeğin en yakın birliğini yaşamda uygulayan; kendi kendini yöneten bir üniversite. İşte demokratik üniversite anlayışımız. Kısa ve öz olarak belirtecek olursak demokratik üniversite mücadelesinin üç temel ilkesi var:

a) eğitimin Demokratikleşmesi:

Üniversite ilerici bilimin merkezi haline gelecek ve tümüyle halkın sorunlarına açık, onların somut dertlerine çözüm getiren kuruluşlar olacaklardır. Yani "teknik bütün harikaları, kültürün bütün başarıları tüm halkın ortak malı olacak ve bundan böyle ne insan zekası nede insan dehası zor aracı, sömürü aracı haline dönüşmeyecektir." Dışa dönük halka dönük hizmetlerin üniversite içinde çözülmesi yanında eğitimin demokratikleştirilmesi öğrencilerin ülkenin sorunlarından kopuk ve onlara yabancı; sadece derslerini düşünen kişiler olarak değil, halkın hayatını yakından bilen ve halkının ilerleyişinde sorumluluk yüklenebilecek kişiler olarak yetiştirilmesini içerir.

BARIŞ YILDIRIM TIB. BİRL. Y.K. üyesi

b) Yönetimin Demokratikleştirilmesi:

Öğrenci öğretici ve çalışan kesim arasında (personel) sıkı bir işbirliğinin uygulanabilmesidir. Öğrenim ve öğretimin toplu ve karşılıklı olmasına rağmen bu alanda yönetim ve karar yetkisinin tek yanlılığı bilimsel gerçeklere ters düşmekte, öğrencinin yönetime katılması çeşitli yollarla engellenmektedir. Bu gerici anlayışı yıkmak için öğrencilerin istekleri: Üniversite yönetmeliklerinin ve fakülte yönetmeliklerinin hazırlanmasında etkinlik tanınması, dekan ve rektör seçiminde oy hakkı, fakülte ve üniversite yönetim kurullarında öğrenci temsilcisinin bulunması dernek durma hakkının demokratik anlayışla düzeltilmesi, öğrenci derneklerinin siyaset yapabilme hakkının verilmesi çağrısı disiplin anlayışının kaldırılması ve bütün bunların yerine geleceğe dönük toplumsal gelişmenin yasalarını uygun uyarlamalar getirilmesidir. Ayrıca yetkili organ fakülte yönetim kurulu olmalı, yönetilenlerin yönetime katılması pratikte kesinlikle uygulanabilmelidir. Asistanların bir sürü sorunlarına çözüm getirilmeli, profesörlere iki yüzlülük saygı gösterme anlayışı ortadan kaldırılmalıdır.

c) Özerklik:

Üniversite çalışanların tümünün kendi kendini yönetmesi (otonomi) mali, bilimsel ve idari alanda sağlanmalıdır. Günümüzde bilim adamları kapitalistler için yazan onlar için çalışmalar yapan kişiler haline getirilmişlerdir. Bu anlayış yıkılmalı üniversite bilimi halkın yararına kullanılmalı yada bu yollar araştırılmalıdır. Tüm üniversiteler için tek yasa kabul edilmeli pratikte bazı üniversitelere verilen ayrıcalık hakkı kaldırılmalıdır. Malialan da getirilen yeniliklerle yiyecek, kitap ve diğer öğrenim yardımları bedava olmalı halkın ihtiyaçlarının en ucuz yoldan karşılanabilmesi için tüm imkanlar kullanılmalıdır.

SONUÇ: Bu düzen çerçevesinde (koşullarında) DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE mücadelemiz tümüyle başarıya ulaşamaz. Bu mücadele ancak işçi sınıfı ve emekçi halkın kendi demokratik halk iktidarını kurmasıyla başarıya ulaşabilir. Ancak bu anlayış mücadele edilmemesi düşüncesini getirmemeli, bu şartlarda dahi belirli başarılar elde edilebilir ve edilmelidir. Acil isteklerimiz:

- 1961 Anayasası ile gasbedilen siyasi hak ve hürriyetlerin geri verilmesi.
- Gerici eğitim sisteminin değiştirilmesi, daha gerçekçi yollar aranmalı,
- Tüm çalışanlara serbestçe örgütlenme hakkı verilmeli, öğretim üyelerinin ve çalışan personelin grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı tanınmalı,
- Düşünce özgürlüğünü engelleyen sınırlar kaldırılmalı; halk kültürü serbestçe gelişebilmeli,
- Eğitimde fazlalık yıllar kaldırılmalı, yabancı dilde eğitime son verilmeli.
- Okullar gerçek halk okulu durumuna almalı, gelişen ekonomik yaşama bilinçli elemanlar yetiştirilmelidir.

Halkı gerçekten seven tüm öğretim üyeleri ve öğrenciler, emek ve gücünü insanlık yararına kullanmak isteyen tüm öğretim üyeleri ve öğrenciler için tek çıkar yol DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE mücadelesinde birlik olmaktır.

YORUM

SAYFA 3'DEN DEVAM

Burjuvazi bu noktada: herşeyden önce kendi devletinin daha fazla yıpranmasına göz yumamaz.

MC hükümetini burjuva demokrasisini korumaya pahasına iktidardan düşürmenin yollarına arayan Ecevit'i, MC nin destekleyicisi olan Sabancı evinde ziyaret etmiştir. Hem ardından MC nin düşürülmesi konusunda Ecevit'i destekleyen Koç ile MC yanlısı Sabancı ikili bir görüşmede bulundular. Her iki politik ziyaret rüşvet ve yolsuzluk olaylarının ortalığı alt üst ettiği günlerde olması dikkat çekici oldu.

Burjuvazi birtakım tedbirler alacaktır. Bu tedbirler rüşvet ve yolsuzluk olaylarının sonuçlarının burjuva devletini daha fazla yıpratmasını önlemek ve büyük ihtimal MC nin düşürülmesi yolunda olacaktır.

Devleti "saibe altında" kalmaktan kurtarmak için elbette Yahya Demirel ve suç ortakları tutuklanacaktır. 13 milyon lira rüşvet aldığı söylenen kuvvet komutanları ve Nezih Dural hakkında dava açılacaktır. İstifalar ve görevden almalar birbirini takip edecektir. Acele soruşturma komisyonları kurulacak ve belli kurbanlar "görevi ne olursa olsun cezasını ibret verici" şekilde çekecek" tir.

Evet görevi ne olursa olsun burjuvazi, kapitalist sistemin kitleler önünde teşhirini önlemek için kurban vermekten kaçınmayacaktır. Kendi sınıfının çıkarlarını korumak için sınıfından şu veya bu kişiyi harcamakta tereddüt etmeyecektir. Yıllardır kendi sınıfı adına sadık hizmetçilik yapmış devlet ve hükümet görevlilerinden, bazılarını gerekirse divan-ı harbe kadar çıkarmaktan çekinmeyecektir. Ancak böylece sınıfsal egemenliğinin tek garantisi olan devletin geleceğini, sınıf bilincinden vok

sun kitlelerin gözünde yüceltebilecektir. Bu konuda burjuvazinin tavrı kesindir. Ve hep birliktir.

Siyasi iflasın uç noktasına gelmiş MC içinde burjuvazi sınıf egemenliğinin geleceği açısından pek iyimser değildir. Devletin varlığı ve yokluğu söz konusu olduğu zaman, burjuvazi, devlet gücünün varlığını ispatlamak için hertürlü çılgınlığa baş vurabilir. Ne derece sınıfına sadık olursa olsun, eğer herhangi bir hükümet veya politik lider siyasi iflasın eşğine gelmişse ve onun varlığı, uygulamaları burjuva devletin halk kitleleri üzerindeki itibarını sarsıyorsa o hükümet veya politik lider burjuvazi için çöp sepetine atılacak bir selpak mendili kadar ancak değeri olabilecektir.

Bu gün egemen güçlerin bakış açısında ki MC nin yeri budur. MC ise kolay kolay iktidarı terkedeceği benzemiyor. Mümkün olduğu kadar iktidarda kalmak isteyecektir. Nevar ki Burjuvazinin genel çıkarları MC nin iktidardan uzaklaşması konusunda diretecek olursa MC nin iktidarda kalma arzusu hiç bir şey ifade etmeyecektir.

Özetlemek gerekirse: son patlak veren rüşvet ve yolsuzluk olayları tarihsel olarak çöken burjuva düzeninin önemini yitirmesi sürecini hızlandırmıştır. Burjuvazi bu noktada, rüşvet ve yolsuzluk olaylarının sonuçlarının burjuva devletini daha fazla yıpratmasını önlemek isteyecektir. Rüşvet ve yolsuzluk olaylarından dolayı kapitalizmi günahsız bulacak, halk kitlelerinin gözünde rüşvet ve yolsuzluğun maddi temellerini korumak için şu veya bu kişileri gerekirse, ibret verici şekilde cezalandırarak düzeninden koparıp atacaktır.

Ama burjuvazinin hiç bir çabası, yok oluşunu durduramayacak, bütün sömürücü sınıflar gibi hakettiği yere gitmesini engelleyemeyecektir.

Sayfa 8'den Devam

betteki tekeli sermayenin en kanlı diktatörlüğü olan FAŞİZM, bir kaç komandoya indirgeyecek ve ona karşı mücadeleyi de parlamentonun dışına çıkarmayacaktır. Zaten, sosyal demokrasinin, hiç bir yerde tek başına kararlı anti-faşist mücadele verdiği görülmemiştir.

Faşizme karşı aktif ve tutarlı tavır almaları, ancak PROLETERYANIN ÜRGOTONON ÜNDER LİĞİNDE sağlanabilir. CHP'nin ilerici yurttensever tabanında zaten, yöneticilerini aşip sosyalistlerin basını çektiği kitle hareketlerine aktif olarak katılmakla ancak faşist saldırıların gerileyeceğini anlamışlardır.

Ayrıca, faşist saldırılarla, sosyalist ülkelere küfredilerek, hedef şaşırtılarak da mücadele edilemez!..

"SAHTE BİR DOŞMAN YARATMANIN TEK YARARI OLABİLİR: GERÇEK DOŞMANI GİZLEMELİK!"

sosyalist ülkeler aleyhinde, tıpkı burjuvazi ve faşistler gibi, iftira kampanyası açanlar, değil sosyalist, namuslu bir bürokrat bile olamazlar.

Bu somut şartlarda, faşist saldırılara dur demenin yolu, tekeli sermayenin ve MC'nin iğrenç yüzünü en geniş kitlelere teşhir etmektir. Bunu yaparken doğru tavır, kazanılmış hakları sonuna kadar savunurken, aynı zamanda yeni mevziler için savaşmaktır.

Faşizme karşı olan bütün güçler, aralarındaki çeşitli ayrılıklara rağmen, asgari ilkelerde birleşip, hayatın her alanında mücadele vermeli ve en küçük baskıda güçlü kitle hareketleriyle buna cevap vermeli-dir.

Bu gün, buraya onbinlerin toplanması ve hep bir ağızdan "KAHROLSUN FAŞİZM" diye haykırması, sermayenin ve onun usaklarının suratına bir samar gibi inmiştir. Bu onlara belki bir geri adım attırarak yada onları bir süre duraklatacaktır ama faşizm tehlikesini, bir daha gelmemek üzere ortadan kaldıracak tek güç İŞÇİ SINIFI ve EMEKÇİ HALKIN, DEVRİMCI- DEMOKRATİK HALK İKTİDARIDIR.

YARINLAR ÇÜKMEKTE OLAN KAPİTALİZMİN İLE ONUN PİS KENEFİ FAŞİZMİN DEĞİL, BÖTÖN İLERİCİ İNSANLIĞIN VE MİLYARLARCA EMEKÇİNİN GÜZLERİNİ DİKTİĞİ YOCE SOSYALİZMİNDİR YAŞASIN SOSYALİST İŞÇİ-KÜYLO-ÖĞRENCİ GENÇLİĞİN BİRLİĞİ !.. KAHROLSUN FAŞİZM!..

Tıp gecesinde doktorlar eğlendi

ÖNCE nutuk, sonra göbek atıldı, doktorlar gecesinde... İlk kez hasta, hastane ve de ilaç kelimecikleri unutuldu. "Bu gece bizim gecemiz." diyerek bir araya gelen beyaz gömlekli bütün dertlerden uzak tam bir neşe içinde "Bu gece bizim gecemiz"ni... Göldüler, eğlendiler, gerdan kırıp, bel büküp kasap kasırgasına eriştiler... Evet tüm ülkede kutlanan Tıp Bayrakutladılar "Tıp Bayramı"ni... havasından en son danslara kadar, unutulmayacak bir neşe mi böyle sürüp giderken, mehtaplı, pırı pırı bir gecede boğazın bir tarih yansıtan semtinde de beyaz gömlekli bir araya gelmişlerdi. Hem de Hilton Oteli'nde tam bir resmiyet içinde geçen baloya inat... Anadoluhisari'ndeki Yalın Gazinosu'nda bir araya gelen doktorlar, bir yandan aşçıbaşının bu gece için özel olarak hazırladığı yemekleri büyük bir istahla yerken bir yandan da Boğaz'ın nefis manzarasına, kadeh kaldırıyorlardı.

Ayrıca Cerrahpaşa, Çapa tıp fakülteleri, Diş hekimliği, Eczacılık ve Devrimci-Sağlık İş yayınladıkları ortak bildiride günümüzde tıp anlayışı, halkımızın sağlık sorunları ve çözüm yolu gibi sorunları içeren 10.000 adet bildiri dağıttılar.

Tabibler Odası aldığı kararla 7-14 mart günleri arasında bir sağlık haftası düzenledi. Çeşitli konuları tartışmaya sundu.

14 MART TIP BAYRAMI KUTLANMADI

Her yıl 14 Mart'ta tıp fakültelerince kutlanan "Tıp Bayramı" bu yıl

- Üniversitelerde demokratik bir ortamın olmayışı ve faşist baskıların yoğunluğu ve
- Halk sağlığının yeterli seviyede olmaması ve toplumsal tıp anlayışının hiç uygulanmaması nedeniyle kutlanmadı.

12 MART FAŞİZMİN GEREKEN ZORUNLU

Şu içinde yaşadığımız günlerde,bun - dan 5 sene önce meydana gelen olayı,yani 12 Mart olayını,her yönüyle doğru bir şekilde özümlemek ve mücadelemiz için gerekli olan sonuçları çıkarmak zorundayız.

Kazanılan zaferlerden olduğu kadar , yenilgilerden,hatalardan da gerekli sonuçları çıkartmayanlar,kaçınılmaz olarak,yeni yenilgilerin içine,fakat daha derin yenilgilerin içine yuvarlanmaktan kurtulamazlar.Bu,küçük ve her gün yaşanan olaylar için olduğu kadar,bütün bir dönemi kapsayan tarihi bir an için daha da fazla doğrudur.Bugünkü pratiğimize,örgütlenmemize ışık tutması için,bu yakın geçmişin tam bir değerlendirmesini yapmak zorundayız.

Çok daha geniş kapsamlı bir çalışmanın ürünü olması gereken bu konuda kısaca en genel hatlarıyla,12 Mart olayının niteliğini ve devrimci güçlerin yanılığını,özellikle çalışma anlayışı konusunda içine düştükleri önemli yanılıgıları koymağa çalışacağız.Faşizmin yeni tırmanışları içinde olduğu,şu yaşanan günlerde bu özellikle gereklidir.Adı geçen dönemde sağ ve "sol" oportünizmin içine düştüğü durumu ve bunların "12 Mart"ın hemen öncesinde ve sonrasında yürüttükleri mücadele taktiklerinin incelenmesi,bugünkü mücadele - miz açısından özellikle şu ortamda oldukça önemlidir.Görüleceği gibi,sağ ve "sol" oportünizmin o gün yürüttüğü mücadele ile bu gün sürdürdüğü mücadele arasında önemli bir benzerlik olduğunu daha doğrusu aynı muhtevayı taşıdıklarını görüyoruz.

Sonuç olarak,12 Mart darbesi öncesi ve sonrasında yürütülmesi gereken mücadele yöntemleri neler olmalıydı?Bu sorunun cevaplandırılması aynı zamanda günümüz mücadelesine de ışık tutacağından,dikkatler bu alanda yoğunlaştırılmalıdır.Ve biz de saımızda buna değinmeye çalışacağız.

DARBE ÖNCESİ DURUM

Kapitalist dünyada 1968 sonrasında kendisini hissettirmeye başlayan ekonomik bunalım,Türkiye'de kendisini her yönüyle göstermekte geç kalmadı.Olkemizde özellikle 1969 sonrası yıllar,ekonomik ve politik buhranın derinleştiği yıllardı.Bu ekonomik-politik buhran,bir yandan tüm emekçi yığınlarının ve özellikle işçi sınıfı ve öğrenci gençliğin mücadelesinin hızla yükselmesine ve gelişmesine yol açarken,diğer yönüyle de hakim sınıflar arasındaki çıkar mücadelesinin hızlanmasına,o zamana kadar yürürlükte olan gerici ittifakların parçalanmasına sebep oldu.Bunalım,tüm ülkeye yayılmış ve bütün sınıfları (ezilen sınıfları olduğu kadar ezen sınıfları da) etkisi altına almıştı.

Bu dönemde emekçi yığınların mücadelesi hızla geliyordu.AP iktidarının enflasyonist politikası,mevcut ekonomik bunalımın daha derinleşmesine ve bu da kaçınılmaz olarak geniş emekçi yığınların daha da yoksullaşmasına yol açıyordu. İşte kitlelerde meydana gelen bu yoksullaşma , örgütlü bir nitelik göstermeye de sosyalist ajitasyonun etkisi,emekçi yığınların hızla uyahmasını ve ekonomik-demokratik talepleri ve yer yer de siyasal talepleri için mücadeleye atılmalarını getirdi.Kitlelerin uyanışı yeni boyutlara ulaşıyordu.1969'da yapılan seçimlere katılma oranının çok düşük olması (0 zamana kadar yapılan seçimlerdeki en düşük katılma oranı. Seçmenlerin %36'sı seçimlere katılmadı .) Parlamento ve nihayet kapitalist düzene karşı duyulan güvensizliğin en iyi bir belirtisiydi.Yine toplumun tüm ezilen sınıf ve tabakalarının mücadelelerindeki yoğunlaşma (Bu yıllar,öğrenci hareketlerinin doruğuna ulaştığı ve yine 1961'de 4 olan işçi hareketlerinin sayısının 1970'de 150 yi bulduğu yıllardı) düzene karşı duyulan memnuniyetsizliğin başka bir belirtisiydi.

Gelişen ekonomik bunalımın yanı sıra kitle hareketlerindeki bu yoğunlaşma hakim sınıflar arasındaki çıkar çelişmelerinin keskinleşmesine yol açıyordu.Derinleşen ekonomik-politik buhran,genel olarak ekonomik çıkarları zaten çelişen burjuvaziyle tefeci bezirgan-sermaye ve büyük toprak sahipleri arasındaki siyasal ittifakın bozulmasına ve özel olarak da burjuvazinin çeşitli kesimleri arasındaki çıkar mücadelesinin keskinleşmesine sebep oluyordu.1970 yılında yapılan devülasyon ise emekçi yığınların daha da yoksullaşmasını getirirken,burjuvazi içindeki,özellikle tekelleri kesimleri arasındaki mücadeleyi de kızıştırıyordu.

Yine bu yıllar sosyalist hareketin güçlendiği,sosyalizmin giderek daha geniş emekçi yığınlar içersinde yayıldığı yıl-

lardı.Sosyalist ajitasyon ve propaganda , örgütsüz bir şekilde de olsa en yüksek seviyesine ulaşmıştı.Geniş emekçi yığınlar artan sömürüye karşı örgütlenmek ve mücadeleye atılmak arzusunda içinde idi. Sosyalist ajitasyon-propagandanın etkilemesi ile bu durum daha da kuvvetlenmekte idi.

Hakim sınıflar ise AP iktidarı vasıtasıyla,işçi sınıfı ve diğer emekçilerin mücadelesini ezebilmek ve sömürü düzenini devam ettirebilmek için baskı tedbirlerini gittikçe yoğunlaştırıyordu.Özellikle bu 15-16 Haziran büyük işçi direnişinden sonra daha da arttı.Demokratik hak ve özgürlükler birer birer ortadan kaldırılmak işleniyordu.

Kısaca özetlersek;emperyalist dünyanın içine düştüğü ekonomik-politik buhran Türkiye'de de kendisini daha da şiddetli bir şekilde hissettirmişti.Artan yoksullaşmaya karşı,emekçi yığınların yükselen mücadelesi hakim sınıfların kendi aralarındaki çatlağın derinleşmesine yol açmıştı.

Bu gelişim içerisinde,hakim sınıflar arasındaki siyasal ittifak bozulurak, çözülme başladı.Böyle bir gelişim AP iktidarının iyice yıpranmasına ve başka alternatifler aranmasına yol açtı.

Açıkça görüleceği gibi,derinleşen ekonomik bunalım,artan işsizlik ve hayat pahalılığı,emekçi yığınların mücadelesindeki yoğunlaşma,hakim sınıflar arasındaki siyasal ittifakın bozulması,burjuvazinin çeşitli kesimleri arasındaki çelişmeler ve AP iktidarının hakim sınıflara bile güven veremez hale gelmesi işte bütün bunlar 12 Mart öncesi durumun kısaca bir özetidir.

12 MART DARBESİ

İşte böyle bir gelişim içersinde 12 Mart faşist darbesi oldu.12 Mart darbesi sırasında,parlamentonun feshedilmemesi bu durumu değiştirmez.Çünkü parlamentonun feshedilmesi,her şeyden önce güçler dengesiyle ilgili bir şeydir.Güçler dengesinin kendi aleyhine olduğu bir anda, daha açık bir deyimle söylersek,faşizm,sosyal muhalefetin güçlü olduğu ve hakim sınıfların ve bizzat burjuvazinin kendi içinde çatışmalar olduğu bir anda,baska türlü gelemezdi.Bir müddet daha,parlamentonun işleyişine izin vermesi güçler dengesini kendi lehine çevirmeye ve bir kitle tabanı kazanmaya çalışıyordu.

Faşist ceteler,sermayenin desteğiyle ellerindeki güçlerle mevcut hükümeti istifa zorlayarak kendisine bağlı kukla bir hükümet kurmuşlardı.Dediğimiz gibi parlamentonun feshedilmemesi bu durumu değiştirmez.Parlamento faşist cetelerin baskısı altında zaten çalışamaz hale gelmiş,ne istenirse onu yapar olmuştur.Bu gün bir çok burjuva partisinin önde gelen liderlerinin,o dönemle ilgili açıklamaları veya birbirlerini suçlamaları meseleyi bütün çıplaklığıyla ortaya koymaktadır.(Örneğin son bütçe görüşmeleri sırasında,Demirel'in ve Ecevit'in karşılıklı suçlamaları Ecevit'in Anayasa değişikliğine o dönemin bakışı altında oyverdiğini itiraf etmesi ve buna benzer olarak şu günlerde basında çıkan yazılar)

12 Mart,bir avuç sermayedarın,sınıf egemenliklerini koruyabilmek,gelişen sınıf mücadelesini ezebilmek ve buhranın tüm yüklerini emekçi yığınların omuzlarına yükleyerek,hayasız bir sömürüyü tezgahlama girişimidir.12 Mart'ın hemen sonrasında işverenlerin isterik çılgınlıkları ve sosyalist ilerici güçlere karşı girişilen "Balyoz Harekatları",grevlerin yasaklanması,üniversitelerin polis karargahı haline getirilmesi,kürt emekçileri üzerinde estirilen terör ve buna karşılık sermayeye sağlanan kolaylıklar,teşvik primleri,vergi indeleri,krediler ve lokavtlardaki artış bütün bunlar 12 Mart'ın sınıfsal niteliğini açık bir şekilde ortaya koyar.Kitleler daha yoksullaşmışlardır.İşçi ücretle-

rinde büyük bir düşüş görülmüştür.Bu dönemde gerçek ücretlerde %10'a varan bir düşüş olmuştur.Bunu daha açık bir deyimle söylersek,işçi sınıfı 3 yıl içinde %10 oranında yoksullaşmıştır.

Bu dönemin sınıfsal niteliği ve faşist karakteri 1971-1972 yıllarında meydana gelen grev ve lokavt karşılaştırmalarıyla daha da iyi anlaşılır.

	grev sayısı	greve katılan işyeri sayısı	lokavt sayısı	lokavta katılan işyeri
1971'de	35	87	2	2064
1972'de	14	25	82	2728
Toplam	49	112	84	4792

Burada da görüleceği gibi 1971-1972 yıllarında 112 işyerindeki greve karşılık 4792 işyerinde lokavt yapılmıştır."12 Mart" burjuvazinin en gerici yönetimi olan faşizmdir.

Sermayenin hep birden bu uygulamalar dan memnun olduğunu haykırması boşuna değildir.Çünkü 12 Mart dönemi,onların yani kapitalist sınıfın sömürüsünü alabildiğine arttırdığı ve emekçi yığınların mücadelesinin ezildiği bir dönemdir.

Kısaca özetlersek;12 Mart darbesi,ekonomik-politik bunalımın bütün yüklerini emekçi yığınların omuzuna yüklemeyi ve onların mücadelesini ezmeyi amaçlar.

12 Mart sırasında parlamentonun feshedilmemesi,onun faşist niteliğini değiştirmez.Bu,hakim sınıflar arasındaki çelişkinin ve faşist güçlerin güçsüzlüğünün bir ürünüdür.Zaten bu çelişki yani 12 MART'ın kendi iç çelişkileri,onun en önemli güçsüzlüğü olmuş ve yıkılışında önemli rol oynamıştır.

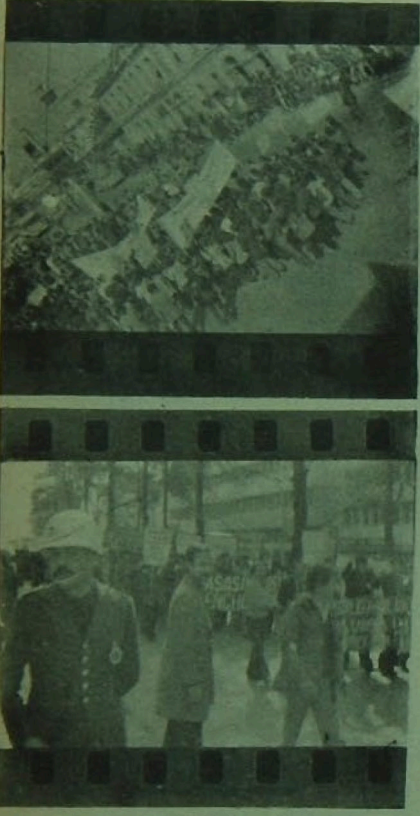
SOSYALİST GRUBLARIN DARBE ÖNCESİ VE SONRASI TAVİRLERİ

12 Mart öncesi dönemin en önemli özelliklerinin bir, sosyalist hareketin parçalanmışlığı, gerçek bir işçi sınıfı partisinin yoksunluğu ve kitlelerden kopukluğu idi. Şüphesizki bu durum sosyalistlerin çıkmazını da beraberinde getiriyordu. Özellikle öğrenci gençlik içinde oluşan ve bu yüzden de proleter niteliği az olan bir çok grubuk, bir yandan kendi kendilerini örgütlemeye çalışırken öbür yandan da gelişen, hızla büyüyen kitle hareketlerine öncülük etmeye, daha doğrusu hız

DEN ÇIKARTILMASI J DERSLER

Sosyalist GENÇLİK 7

lı bir uyanış içinde olan yığınlara ulaşmaya çalışıyorlardı. Fakat bu geçici bir durum olmaktan öteye gitmedi. Özellikle 15-16 Haziran büyük işçi direnişinin ilk etkilerinin sona ermesi, faşist saldırıların ve baskıların yoğunlaşması, o zaman için öğrenci hareketlerinin gelişiminden yarar uman "karanlık güçlerin" daha doğrusu bir darbe ile iktidarı ele geçirmeyi planlayan küçük burjuva radikallerinin ve bunların kuyruğundaki küçük burjuva sosyalistlerinin yoğun çabası ile, "kalelerimiz elden gidiyor" yaygaraları ile, o gün her zamankinden daha fazla işçi sınıfı ve diğer emekçi yığınlarla bağlar kurulması gerekirken bu gerçekleşmedi. TİP ve DİSK yönetimindeki reformistlerin teslimiyetçi tutumları, gençlik hareketlerine karşı aldıkları olumsuz tavır, işçi yığınları ile bağlar kurmaya çalışan gençlik kesimlerine korku ile bakma ve itici tavırları, bu gelişimde önemli rol oynadı.

15-16 Haziranda geniş işçi yığınının kendiliğinden meydana gelen hareketi sonrasında, kısa bir durulmadan sonra 1970 sonları ve 1971 başları yeniden kitle hareketlerinin yükselmeye başladığı bir dönemdi. Hatta kitle hareketlerinin bu gelişimi 12 Mart muhtırası sonrasında da bir müddet daha devam etti.

Daha önce de değindiğimiz gibi kitle hareketlerindeki bu yoğunlaşma ve toplumun her kesiminin kendi kitlesele demokratik örgütlenmelerini yarattığı bu dönemde sermaye de boş durmuyordu. Artan bir şekilde baskı ve saldırılarını yoğunlaştırıyor. Faşist bir darbe için gerekli ortamı yaratmaya çalışıyordu. İşçilerin ve öğrencilerin üzerindeki baskılar yoğunlaştırılırken, iyerici-demokrat örgütlerin kapatılması için hazırlıklar yapılıyordu.

İşte böyle bir ortamda sosyalist ve demokrat güçlerin alacağı tavır oldukça önemliydi. Herşeyi ile daha önceden geleceğini hissettiren bu tehlikeye karşı, daha geniş yığınların örgütlenerek mücadeleye çekilmesi ve zaten kendiliğinden patlakı veren kitle hareketlerini bilinçli ve örgütlü bir şekilde yaygınlaştırılması gerekirken aksine bütün umutlar ya ordudan gelecek Bonabartis bir atılıma bağlanmış ya da sağ bir tavırla, olay kendi gelişimine bırakılmış veya bütün bunlara tepki olarak faşizmin, "bireysel terör" ve yıkılacağından zanneden "sol" bir hareket gelişmiştir.

TİP ve DİSK sağ bir tavır içinde,ge-

len bir faşist tehlikeye karşı ciddi bir şekilde mücadele vermekten uzak kalmışlardır. O zaman parlamentoda temsilcisi bulunan ve azımsanmayacak bir potansiyeli elinde tutan TİP, faşizmin tırmanışı ve gelişti karşısında, bu gün MC'nin düşürülmesi ile ilgili olarak kampanyaya benzer bir kampanya örgütlemekten öteye gidemedi. Yine aynı pasif tutum, 12 Mart muhtırasından sonrada devam etti.

TİP Genel Başkanıyla birlikte 15 kişilik bir TİP öncü kadrosunun tutuklanması ise bu hareketin sonu oldu. Bu gün TİP genel başkanının, proleteryanın öncü örgütü oldukları ve geçmişte sıkı bağlarla proleteryağa bağlandıkları iddiasının büyüklüğü, 12 Mart faşizminin daha ilik darbesinde açıkça ortaya çıkmıştı.

DİSK'e gelince; işçi sınıfının bu büyük ekonomik-sınıfsal örgütlenmesinin başındaki reformistler, daha da teslimiyetçi bir tutum içine girdiler Bunların gerçek yüzleri, daha 15-16 Haziran olaylarıyla açığa çıkmış, kendilerini kurtarmak için burjuva radyolarından çağrılarda bulunmuşlardı. O zaman ve şimdiye DİSK genel başkanı olan Kemal Türkler, 15-16 Haziran işçi direnişini tasvip etmediğini söyleyerek şöyle diyordu: "Ve kesinlikle bu tahripkâr olayları tasvip etmediğimizi bildirdik. Ayrıca işçilerde radyoda bir uyarı yaparak kötü ceryanlara alet olmamalarını söyledik" (gazetelere demec, altını biz çizdik.) Ve yine aynı kimse radyoya verdiği demecde "ne var ki, bizim aramıza çeşitli maksatlar güden kişiler, çeşitli kılıklara bürünerek girebilir. Hatta daha kötüsü gözbebeğimiz olan şerefli Türk ordusunun bir mensubuna kötü maksatlarla tasatabilir, tahrik yapabilirler. DİSK genel başkanı olarak sizi uyarıyorum" diyerek gerçek yüzünü gösteriyordu. Tabii ki böyle bir anlayıştan 12 Mart faşizmine karşı teslimiyetten başka bir şey beklemek, bugünde aynısı söz konusu, fazla safdillik olurdu. Aynı K. Türkler sıkıyönetimden uzun bir süre sonra da sosyalist ülkeleri sosyal faşist diye tanımlayacak, "özgürlükçü" nutuklar atacaktı.

Yine o dönemde, bonapartist atılımlara bel bağlayan ve özellikle gençlik içinde etkin olan küçük burjuva sosyalistleri proleteryağa ve tüm emekçi yığınları iha-netten başka bir şey getirmediler. Gençlik yığınları içinde uzunca bir dönem etkin olan bunlar, genç kadroların kitlelerle bağ kurmasını, "kaleler elden gidiyor" yaygaraları ile kısmen de olsa engelleyebilmişler ve hedef saptırmışlardır.

Bütün bunlara karşılık bir tepki hareketi olarak gelişen "sol" sapma ise daha az zararlı olmamıştır. Anti-leninist bir çizgide yürüttükleri mücadele sonucu, "bireysel terör" hareketleri ile faşizmi yıkacaklarını, emperyalizmi kovacaklarını zannetmişlerdir. Kitleleri pasif, uyusuk bir sürü olarak görerek, bunlara yani kitlelere devrimci ruhu aşılayacaklarını hayal etmişlerdir. Ama garip ki, bunların ortaya çıktığı dönemde, kitleler "uyusuk, pasif sürüler" olmaktan uzak, aksine giriştikleri çeşitli eylemlerle ne yapabileceklerini gösteriyorlardı. 15-16 Haziran öncesi ve sonrası yoğunlaşan, 15-16 Haziranda en geniş boyutlara ulaşan kitle hareketleri yığınların "pasif, uyusuk sürüler" olmadığını en açık delilleri idi.

Daha önce de belirttiğimiz gibi o gün sosyalistlerin karşı karşıya bulundukları sorun, kitlelerin örgütlenmesine öncülük etmek, onlarla daha sağlam bağlar kurmak. Kitleleri, çeşitli ekonomik-demokratik ve siyasal talepleri uğruna mücadeleye çekmek, onların örgütlenmesini ve politik eğitimlerinin sağlanması, bugün olduğu gibi, o gün de, en temel görevdi.

Fakat "sol" anlayış bunu reddederek böyle bir görevin, devrimciliklerine zarar verebileceğini zannetti. Bunlar tarafından leninist örgütlenme ve çalışma anlayışı toptan reddediliyordu. Siyasi gerçeklerin açıklanmasının ve kitlelerin ör-

gütlenmesinin nasıl olacağı sorusuna "sol" sapma "politikleşmiş askeri savaş" diyeerek şöyle devam ediyor, "demokratik hak ve özgürlüklerin kullanılmadığı rafa kaldırıldığı daha doğru deyişle oligarşi tarafından kullanılmasına izin verilmediği ordusu, polisi ve diğer güçleri ile emekçi kitlelere karşı tam bir tenkil politikasının izlendiği bütün geri bıraktırmış ülkelerde, bu tip klasik kitle çalışması ile ekonomik ve demokratik mücadelenin politik mücadeleye dönüştürmek isteyen örgütler düşmanın askeri üstünlüğü ve baskısı karşısında güçsüzlüğe düşecekler ve giderek de iyice sağa kayacaklardır" (Kesintisiz II, altını biz çizdik). Leninist çalışmayı, "klasik kitle çalışması" diyeerek bir kenara bırakan temelinden sakat bu anlayış, herşeyi askeri açıdan değerlendirmekte ve burjuvazinin askeri üstünlüğünü kırmak için de "bireysel terör" hareketlerini önermektedir. Ama şurası bir gerçek ki, düşmanın bu üstünlüğünü kıracak olan güç, kitlelerin ve onların örgütlü bilinçli eylemleridir. Tarih şimdiye kadar yığınların örgütlü gücünden daha büyük bir silah ortaya çıkartmamıştır. Bütün devrimler bunun en güzel tanıklarındır. Lenin bu "sol" sekte anlayışa karşı şöyle diyordu "Durum doğrudan doğruya açık, gerçekten yığınsal, gerçekten devrimci bir mücadeleye henüz elverişli değilken, devrimci olmak, devrimin çıkarlarını (propaganda, ajitasyonla, örgüt çalışmalarıyla) devrimci olmayan giderek gerici olan durumlarda, devrimci olmayan bir ortamda, devrimci bir eylem yönteminin gereğini henüz anlamayan yığınlar arasında devrimcilik etmek çok daha zordur, ve çok daha değer taşır." (Sol Komünizm, Bir çocukluk hastalığı, sf. 103) Ve yine Dimitroff faşizm şartlarında bile kitleler içindeki çalışmanın önemini belirterek şöyle diyordu: "Faşist ülkelerde kitle neredeyse, sosyalistler de orada olmalıdır; bu çok önemlidir. Faşizm emekçilere kendi yasal örgütlerini kurma hakkını tanımamıştır. Kendi faşist örgütlerini onlara empoze etmiştir. İşte, ister zorla olsun, isterse gönüllü olsun, kitleler oralardadır. Kitlelerle karşılaşabileceğimiz her çevrede, bu faşist kitle örgütleri bizim yasal ya da yarı-yasal eylem sahamız durumuna getirilebilir, getirilmez de. Kitlelerin günlük çıkarlarını korumak için bunları kendi yasal ya da yarı-yasal başlangıç noktalarımız olarak alabiliriz, almalıyız da." (Faşizme Karşı Birleşik Cephe, sf. 105) Açıkça görüleceği gibi, her türlü şartlar altında, kitlelerin örgütlenmesi ve onların politik eğitimlerinin sağlanabilmesi için mücadele edilmesi gereklidir. Bu görevi yerine getirmeden hiçbir görev başarılamaz.

Buraya kadar söylediklerimizi kısaca özetlersek: çok daha önceden kendisini hissettiren 12 Mart faşist darbe girişimine karşı, doğru bir mücadele örgütlenememiş, kitlelerle sıkı bağlar kurularak onların örgütlenmeleri ve politik eğitimlerinin sağlanması yönünde yeterli adımlar atılamamıştır. Aksine kitlelere güven vermekten uzak mücadele yöntemleri ile, varolan kopukluk daha da derinleştirilmiştir.

Ölkemizde faşizmin yeni tırmanışları içine girdiği bugün, bu yakın geçmişteki mücadelenin iyi bir incelemesi yapılmalıdır. Her türlü önyargılardan ve duygusal yaklaşımlardan uzak, geçmiş hareketin yüzde şu kadarına doğru, diğeri yanlış" veya "bir takım teknik hatalar bu sonucu doğurdu" gibi mekanik, gerçekçi tahlillerden kaçınarak, bugünkü pratiğimize ışık tutacak sonuçlar çıkarılmalıdır. Geçmişin devrimci pratiğine sahip çıkmak budur.

Bugünkü mücadele metotlarımız, bizi kitlelerden tecrit olmaya götüren taktiklerle değil, ama aksine ilişkilerimizi daha sağlamlaştıracak yollarla olmalıdır. Lenin 1902'de bunu şöyle ifade ediyor: "Bizim devrimcileri provoke etme ve kitleleri çürütme çabalarına cevabımız, son derece zararlı eski hatalara ve ideolojik kararsızlıklara yol açacak bir programla veya zayıflığımızın ve kararlı bir mücadeleye derhal başlamadaki yetersizliğimizin esas kaynağı olan, devrimcilerin kitlelerden tecrit edilmişliğini derinleştirmeye yönelen, taktiklerle verilmemelidir. Cevabımızı devrimci güçlerle halk kitleleri arasındaki ilişkiyi güçlendirerek vermeliyiz" (Kitle İçinde Parti Çalışması, sf. 28)

İZMİR'DE DEMOKRATİK LİSE MÜCADELESİNDE FAŞİST BASKILAR

Tekelci sermaye, günümüzde tüm ilerici-demokratik güçler üzerindeki baskı ve yıldırma politikasını gittikçe daha azgın bir biçimde sürdürmekte, devlet kurumları hızla faşist militan ve sempatanlarla doldurulmaktadır. Başta işçi sınıfı sosyalistleri olmak üzere tüm anti-faşist güçlerin mücadelesi de örgütlü ve yığinsal olarak yeni boyutlara ulaşmakta, gelişmektedir. Buna bağlı olarak, le-se gençliği de üzerindeki ve tüm yurttaki uyutma, baskı ve yıldırma hareketlerine karşı de-morkasi saflarında yer alarak çağdaş bir eğitim, demokratik bir lise için mücadeleye atılmaktadır.

Bu konuda İzmir'de de örnekler görmekteyiz. Bugün, bu şehirde, Anadolu ve Cumhuriyet Liselerinden sonra 50. Yıl ve İnönü Liselerinde de Öğrenci Birlikleri kurulmuş bulunmaktadır, diğer bir çok lisede de kurulma yolundadır. Öte yandan egemen güçlerin suratına ağır bir darbe olarak inen 21 Şubat'taki 9000 kişilik TÖB-DER (Hayat pahalılığı ve faşist baskıları protesto) miting ve yürüyüşünde "Okullarda faşist baskılara son", "Eğitimde fırsat eşitliği", "Meslek liselerinde emek sömürsüne son", "Okullara giriş sınavları kalksın", "Yöneticilerini-zi biz seçeceğiz", "İkinci dönem 5 alma zorunluluğu kalksın"

"Öğrenci Birlikleri için ileri" "Yaşasın demokratik lise - gamız" gibi pankartlar taşıyan ve "Demokratik eğitim", "Demokratik lise" sloganlarını haykırarak liseler bir güç olduklarını ortaya koymuşlardır. İlerici öğrencilerin mücadelesi ve ilerici öğretmen ve yöneticilerin desteği bazı liselerde bütün yurttaki duruma çelişen nispeten ılımlı demokratik bir durum yaratmaktadır. Özellikle yöneticiler ve öğretmenler üzerindeki yıldırma politikası ise bu durumun zaman zaman yalpalamasına yol açmaktadır. Bu gelişimden ve daha çok bunun diğer liseleri de etkilemesinden korkan ve çekinen sermaye çevreleri ve uşakları buralara yığın bir saldırı yürütmektedirler.

Bunların başını çeken Atatürk Lisesi müdürü Önder Aydoğdu -dur. Bu zat, MHP'ye yakın çevrelerden olması sayesinde geçtiğimiz yaz Anadolu Lisesi müdürünü devirmiş fakat kısa bir süre sonra eski müdür yerini yeniden kazanınca Atatürk Lisesi müdürlüğüne getirilmiştir. İzmir liselerindeki en ufak bir demokratik girişimi ispiyonlamak la yükselme yolu arayan bu zat gözlerini ve hıncını özellikle Anadolu Lisesi'ne yöneltmiştir. Bu okul, yayın kolunun çıkardığı dergi ile İzmir'deki liseleri etkilemektedir. Bu ve diğer liselerin etkisiyle de bir çok okul müdürü Öğrenci Birliği (fakat sarı, kukla birlik) kurmak zorunda kalmıştır. Fakat liseliler bu sarı birlikleri devirmişler ve diğer okullardaki arkadaşlarındaki gibi gerçek birlikler kurma yoluna gitmişlerdir. Bu mücadelenin verildiği okullardan biride Atatürk

Lisesi'dir. Mithatpaşa ve Namık Kemal Liselerinde buna benzer bir durum vardır.

Geçenlerde, faşist Atatürk Lisesi müdürünün oyunlarının bir parçası olarak, Anadolu Lisesi'ne müfettişler, valilikten, bakanlıktan, diğer okulların faşist yöneticilerinden ve gerici sermaye çevrelerinden telefonlar gelmiştir. Şikayet ve iddialar; iki öğretmenin derste komünizm propagandası yapması, okuldaki öğrencilerin yürüyüş için aralarında para toplamaları, pankart yazmaları ve bunlarla yürüyüşe katılmaları, okul dergisinin çıkan sayılarındaki çeşitli yazılar tiyatro kolu -nun hazırlamakta olduğu bir oyun ve son olarak Öğrenci Birliği, genel olarak okuldaki demokratikleşme süreci ve bunun diğer okulları da etkilemesi..

İzmir liselerinde hızla oluşmakta olan kitle potansiyelini TÖB-DER yürüyüşünde bir kere daha gören ve İzmir TÖB-DER'in bu konuda ki çalışması ve liselerin "Demokratik Lise" ve "Öğrenci Birliği" mücadelelerini etkin bir biçimde desteklemeye başlaması üzerine daha da güç duruma düşen tek elci sermaye -nin uşakları faşist yöneticiler adım adım ilerlemektedirler. Lise gençliğinin "Demokratik Lise" doğrultusunda "Öğrenci Birlikleri" mücadelesi 'keskin solcu, küçük burjuva ihtilalcilerinin' bilerek ve bil-meyerek engellemelerine rağmen doğru bilimsel bir çizgide yürümektedir. Gün geçtikçe çürüyen ve dağılan küçük burjuva çizgilerine genç elemanlar kazanmaktan başka bir amaçla ilgilenmeyen bu guruplar, tecrit olmaya mahkumdurlar. Gerçekten İzmir'de olan budur.

İzmir Cumhuriyet lisesinde Öğrenci birliği kongresi

Geçtiğimiz ay içinde İzmir Cumhuriyet Lisesi'nde Öğrenci Birliği Kongresi yapıldı. Birlindigi gibi İzmir Cumhuriyet Lisesi'nde Öğrenci Birliği uzun bir süredir çalışmalarını sürdürüyordu. Bu kongrenin amacı, bütün kol başkanlarından ya da kolların seçtiği birer temsilciden oluşan genel kurulun toplanmasıydı. Bundan sonra genel kurula ve gelen diğer öğrencilere okulda kurulan Öğrenci Birliği hakkında bilgi verildi. İzmir'de kurulacak olan Lise Birliği hakkında da bilgi verildi.

Daha sonra bilgi verilen konular üzerinde tartışıldı. En sonunda seçimler geçildi. Birincü olarak okuldaki öğrenci birliği için Yürütme Kurulu seçildi. Bu kurul 7 kişiden oluşuyordu. İkinci seçimde kurulacak İzmir Liseleri Dayanışma (x) Derneği (LİSE-DER) Cumhuriyet Lisesini temsil edecek kişilerin seçimi idi. Bunun içinde 3 kişi seçildi. Bu arada diğer liseler tarafından kongreye gönderilen ortak mesajda belirtilen Demokratik Lise, Çağdaş eğitim ve Lise birlikleri için verilen ortak ve kararlı mücadele büyük ilgiyle karşılandı. Ve kongreye katılanlar tarafından dakikalarca alkışlandı.

(x) Kurulacak Derneğin ismi için çeşitli öneriler vardı: İzmir Liseler Birliği (İZLİB) İzmir Liseliler Derneği (LİSE-DER) İzmir Lise Öğrenci Birlikleri Derneği (LÖB-DER) yada (LİSÖB) İzmir Liseleri Dayanışma Derneği. (LİSE-DEB)

Son iki ismin üstünde daha çok durduk. LÖB-DER yada LİSÖB ismiyle kurulursa, şu andaki Liselerde Ö.B. yönündeki çalışmalarına zararlı olabileceği düşünüldü-bir çeşit provokasyon. Bu yüzden son isim: İzmir Liseleri Dayanışma Derneği (LİSE-DER) yada İzmir Liseler Dayanışma Derneği (LİSE-DER) biçimiyle size önerilmektedir. Bu konudaki düşüncelerinizi bekliyoruz. Ayrıca İstanbul'daki çalışmalar hakkında da daha etraflıca bilgi edinebilirsek buradaki çalışmada ona göre uyumlu hale getirebiliriz.

GSB İZMİR MERKEZ ŞUBE BAŞKANI İLHAMİ MISIRLIOĞLU'NUN 21 ŞUBAT'TA, TÖB-DER'İN DÜZENLEDİĞİ VE 35 DEMOKRATİK KURULUŞUN KATILDIĞI YÜRÜYÜŞ SONUNDAKİ MİTINGDE YAPTIĞI KONUŞMANIN TAM METNİ:

İŞÇİLER, EMEKÇİLER, TOM EZİLENLER...

Anti-faşist mücadelede, önemle gençliğin yerinden söz ediliyor. Ama gençlik denince genellikle anlaşılan öğrenci gençlik oluyor. Oysa gençlik, yalnızca üniversite öğrencileri değildir. Şimdiye dek ihmal edilen, ezilip sömürülmeye terk edilen, yoğun devrimci potansiyele sahip bir kesim vardır: İŞÇİ GENÇLİK.

İşçi gençlik işçi sınıfının en geniş kesimini oluşturur. Sadece küçük atelyelerde 764 bin genç işçi çalışır. Fabrikalarda, atelyelerde, madenlerde ve inşaatlarda yüz binlercesi çalışan genç işçiler gaddarca sömürülmektedirler. İssizlik, pahalılık en çok onları ezer. Köylerden, tarlalardan kopup gelen gençler; sermaye düzeni tarafından sömürü çarkının dişleri arasında ezilirler. Çalışma koşulları son derece ağırdır. Genellikle küçük işyerlerinde çalışan çıraklar havasız, ışıksız ve rutubetli koşullarda günde 14-16 saat işkence görürler. Hele çıraklık mukavelesi... çırakları kıskavrak bağlamış, rezilce sömürünün kucasına atmıştır.

KARDEŞLER...

İşçi sınıfı ve emekçi halkımızın, demokrasi-bağımsızlık-sosyalizm kavgasına omuz veren ve genç sosyalistlerin birliğini savunup, özellikle genç işçi ve çırakların politik örgütlenmesi için mücadele veren GENÇ SOSYAL DEVRİMCİLER BİRLİĞİ (GSB), bu konuda ciddi adımlar atmıştır.

Nitekim Türkiye'de ilk kez çıraklar mücadele bayrağını yükselttiler. Ankara'da bir işyerinde 17 çırak, gasp edilen haklarını almak için direnişe geçti.

-ÇIRAKLIK MUKAVELESİ İPTAL EDİLSİN!
-SİGORTA VE SENDİKALI OLMAK İSTİYORUZ!
-ASGARİ ÖCRET VE İŞGÖVENLİĞİ İSTİYORUZ!
-GECE VARDİYALARINA SON!
-KÖFOR, DAYAK VE ANGARYAYA PAYDOS!
-6 SAATLİK İSGONO, 2 SAATLİK MESLEKİ EĞİTİM!

diyen

kardeşlerimiz, verdikleri haklı mücadele sonucunda hep bir ağızdan bir kez daha haykırdılar.

"Gençlik, öğrenci gençlik daha çok işçi gençlik mücadelesinin sonucunu tayin edecektir."

KARDEŞLER...

Çırak ve genç işçilerin örgütlenmesinde sendikalara önemli görevler düşmektedir.

-Sendikalar; kendi işkollarındaki işçi ve çırakları ekonomik-demokratik talepleri doğrultusunda örgütleyip diğer işçilerle birliğini sağlamalıdır.

-Toplu iş sözleşmesinde, yukardaki somut talepleri öne sürmeli, gerekirse sözleşmeyi imzalamamalıdır.

Ama bunları yapabilmek için de, kongrelerde "çırakların hakları için de mücadele edilecektir" kararı almak yetmiyor. Çünkü kağıt üzerinde ve sözde değil, gerçekten devrimci sendika olmak gerekir. İşçi sınıfını burjuva partilerinin kuyruğuna takan sendika ağalarının, bu konuya da ciddi yaklaşmadıklarını görmekteyiz. Zaten, gün gelecek işçi sınıfı patron uşağı sendikalardan olduğu kadar yerini kaybetmemek için, sosyalistlerin örgütlediği fabrikaları, sarı sendika ve patron zulmüne terk eden sözde devrimci sendika ağalarından da hesap soracaktır.

KARDEŞLER...

Hayatın biz genç sosyalistlere dayattığı görev somut talepleri etrafında çırakları, genç işçileri örgütlemek ve onları demokrasi, bağımsızlık, sosyalizm mücadelesine kazanmaktır. Bu görevi gözdardı etmek, genç işçileri patronların gaddarca sömürsüne ve burjuvazinin yoz kültürünün etkisine bırakmak demektir. Bu durum bize, gençlik içinde güçlümlü yoğunlaştırmamız gereken noktayı açıkça göstermektedir. Bu yoldaki kavgamızda lise ve üniversiteli genç sosyalistler, GSB saflarında birleşerek, çırak ve genç işçilerin uyanışına omuz veriyorlar. Elbette onların sorunları var.

KARDEŞLER..VE İLERİCİ DEVRİMCİ ÖĞRET-MENLERİMİZ..

Lise gençliğinin günden güne yükselen haklı mücadelesini görelim ve liselilerin haykırışına kulak verelim.
- Okullarımızdaki faşist baskılara son.
- Liselilere örgütlenme hakkı verelim.
- Kol başkanları ve bir baskandan oluşan

ÖĞRENCİ BİRLİĞİ KURULMALIDIR.

-Başımızda keskin bir kılıc gibi sallanan "ikinci dönem 5 alma zorunluluğu kalksın."
- Meslek Liselilerin Üniversiteye girişi kolaylaştırılsın, üretilen malların gerçek değeri öğrencilere verilsin.

İşte bu somut talepler çevresinde, liselilerin gerçek demokratik kitle örgütünü yaratma mücadelesine GSB olarak destek ol-lacak, onlarla birlikte haklıca direneceğiz.

YASASIN DEMOKRATİK LİSE KAVGAMIZ:.. Üniversitelerde, jandarma, polis ve faşist baskısına karşı, yılmadan mücadele verirken, üniversite gençliğinin anti-faşist kitle örgütü olarak "Federasyon örgütlenmesini" savunacağız. Tabiki federasyon için deki ve dışındaki yanlış görüşlerle mücadeleyi ihmal etmeden... Ve gerçek kurtuluşumuzun, işçi sınıfı öncülüğünde kurulacak DEMOKRATİK HALK İKTİDARINDA olduğunun bilimsel, iletisöyle haykıracağız:

YASASIN DEMOKRATİK, ÜZERK, HALKA AÇIK ONİVERSİTE MOCADELEMİZ!..

GSB olarak: Liseli ve üniversiteli gençliğin mücadelesini verirken, özellikle genç işçi, çırak ve yoksul köylü gençliğin politik örgütlenmesini hızlandıracaktır. Çünkü "Bir GSB'linin, tarihin SOSYALİST DOZENİ KURMA GÜREVİNİ YOKLEDİĞİ İŞÇİ SINIFININ GELECEĞİNE SONSUZ İNANCI vardır".

KARDEŞLER!..

Hayat pahalılığı ve faşist baskılar tüm emekçilerin üzerine bir kara bulut gibi çökerken; işçilerin mücadelesi ezilmek, öğrenciler, öğretmenler sindirilmesi isteniyor. Dernekler yasası faşistleştirilip, bütün ilerici-devrimci kuruluşlar yok edilmek isteniyor. Baskılara karşı çıkanlar, boyunlarına ip takılıp sürükleniyor, bombalarla kursunlarla katlediliyor. Artan faşist baskılar karşısında kararlı bir mücadele vermek ve güçlerimizi alabildiğine birleştir-mek gerekli. Yoksa:

"Ne olursa olsun EYLEM!" anlayışı bizi maceracılığa, anarşizme; aman durun, okulları terkedin, faşizm gelir, eldeki mevzileri koruyun, biz bildiri yayınlarız..." muntığı ise bizi pasifizmin batağına sürükler.

Baskılara karşı mücadelede, öncülüğü gönüllü olarak CHP'ye bırakmakla faşist tirmanış engellenemez. Çünkü sosyal barışı savunan, düzeni değiştirmek değil düzeltmek amacıyla olan, NATO'da Yunanistandan boşalan boşluğu biz doldururuz diyen, ORTAK PAZARA karşı olmayan yani emperyalizme karşı kararlı tavır almayan CHP yöneticileri, el-

Devamı sayfa 5'de

MPLA:

BÜTÜN BİR HALKIN HAREKETİ

Marcelo Silva

BEN BİZİM HALKIMIZ DERKEN, ANGOLA'DA DOĞACAK VE KENDİLERİNİ ANGOLA'LI SAYACAK HALKI KASTEDİYORUM. YANI GELENEKSEL OLARAK AFRIKA 'LI ANGOLA'LI SIYAHILARI VE BEŞ ASIRDIR HALKIMIZIN İÇİNDE OLAN BEYAZLARI...

AGOSTINHO NETO
MPLA BAŞKANI

Dünyanın neresinde olursa olsun, ilerici gençlik, gerçek verilere sahip olmadıkları için-uzaklık ve bölgelerdeki haber alma zorluklarından- politik süreçleri değerlendirmek için, sonuç verebilecek bir yönetime başvurur.

Bu basit yöntem, yanlışlık yapılmasını önler. Sadece sormak yeter: bu konuda büyük burjuva basınının tavrı nedir?

Eğer bu basın, bir ülkenin bağımsızlığı için savaşan herhangi bir ulusal kurtuluş hareketini, demokratik bir hareket olarak yansıtmaya çalışırsa, bu -hemen hemenher zaman- demokratik ve halkın gerçekten tanıdığı bir hareket değildir. Bu, gerçekte, yeni sömürgeciliğin bir belirtisi ve ülkeyi sömüren büyük tekellerin çıkarlarını korumak için yerleştirilmiş, eski tekellilerden oluşan ulusal bir gruptur.

Angola üzerindeki tartışmalarda bundan pek farklı değildir. Angolada üç kurtuluş hareketi vardır: MPLA (Angola halk kurtuluş hareketi), FNLA (Angola Ulusal Kurtuluş Birliği), UNITA (Angolanın tam bağımsızlığı için ulusal birlik).

Bu üç harekette aynı eğilimde olmalarına rağmen, büyük burjuva basını tarafından kesin olarak ayrı yorumlanmaktadır. Bunların "yazarlarına" göre, özünde "Alver antlaşmasına" saygı göstermeyen MPLA askeri birliklerinin inisiyatifinden "kaynaklanan, MPLA ile FNLA arasında sürtüşmeler vardı. Oysaki UNITA'nın görüntüsü dengeli, sorumlu, akli başında bir çizgi ve "olgun" bir tutum içerisinde yansıtılacaktı.

MPLA NEDİR ?

Biz burada bunları inceleyerek, aynı önerilerin, neden somut eylemlerinde programlarında, dayandıkları kitle tabanlarında bu kadar farklı olduklarını görmeye çalışacağız.

Bunun için 1956'ya, faşist diktatör Salazar'ın sömürgeciliğine karşı ilk defa Angola halkının mücadelesinin örgütlenmesine dönmek gerekir. 1956 MPLA'nın kuruluş yılıdır. MPLA'nın başkanı 1956'dan beri militan siirleriyle bütün Afrikanın tanıdığı şair ve doktor Agostinho NETO'dur. 1956'da kongresi sırasında, değişik yurtsever hareketlerin birleşmesiyle meydana çıkan MPLA, bazı kararları içeren bir programı kabul etmiştir. Başında salt politik bir örgüt olarak ortaya çıkmıştı, fakat kısa bir zaman sonra PIDE'nin (ulusal ve Uluslararası Devlet Birliği) kadrolarının yayılması ve Angola'nın bağımsızlığına uygun sosyal bölgelerin gelişmesine karşı bazı eylemlerinin artmasından sonra orduya ve sömürgeci işgallere karşı ilk askeri güçlerini oluşturmanın zorunluluğunu anladı.

Bu programda, bağımsızlık savaşı için somut hakların ancak, sömürgeciliğin ekonomik temelini yok edilmesiyle, ülkenin zenginlik kaynaklarının halka ait olmasıyla ve Angola'daki etnik grub-

lar arasındaki politik birliğin kurulmasıyla gerçekleştirileceği belirtiliyordu. Büyük tekeller, böyle bir bağımsızlık hareketini, hele MPLA gibi, militanlarını savaşın içerisinde Angola'nın kesin ve tam bağımsızlığı, Angola'daki sömürgecilerin egemenliklerinin ve emperyalizmin bütün kalıntılarının tümüyle tasviyesi için üstün bir fedakarlığa yetistiren ve "Angola halkının çoğunluğunu oluşturan, iki önemli büyük grubun,

ciğci tabakalarının ve emekçilerin haklarını" sonuna kadar savunan bir örgütün arlığını kabul edemezlerdi. MPLA hareketi "Angola halkının kurtuluşu amacıyla, bütün dünyanın ilerici güçleri ve halklarının desteğini kazanmak için dayanışma" öneriyordu.

Angola halkının işgücünü çok kötü maddi ve kültürel şartlar altında sömürerek büyük kârlar elde eden Salazar rejiminin himayesi altındaki bu büyük tekeller, her etnik grubun kendi öz dilini korumasına, buna uygun bur yazı yaratmasına, kültürel kalıtlarını yenilemesine saygı duyulmasının avukatlığı-

nı, yapan böyle bir ulusal birliğin varlığı karşısında pasif bir tutum takınamazdı. MPLA, büyük sermayenin kârlarını ortadan kaldıracak bazı kararları ve yeni ekonomik yapısını en açık bir şekilde programında açıklıyordu. Neydi bunlar? "Angola'nın güçlü, modern, endüstriyel ve ekonomik olarak bağımsız bir ülkeye dönüştürülmesi. Bu dönüşüm, "tarımın geliştirilmesi, ekilecek tarım ürünlerinin çeşitlendirilmesi, tek tip ürün ekimi sisteminin tasfiyesi, tarım üretiminin arttırılması, köylerdeki çalışma tekniklerinin geliştirilmesi, alım satım, üretim kooperatiflerinin, ticari ve sanayi devlet kuruluşlarının kurulması ve yetkinleştirilmesi ağır ve hafif sanayinin kurulması ve halkın tüketim ihtiyacını karşılayacak mallar üretmesi" üzerine temellendirilmisti. Oradan sonra, "ülkenin enerji zenginliklerinin devlet tarafından işletilmesinden sömürgeci rejim tarafından yabancı işletmelere verilmiş imtiyazların kaldırılmasından veya halkın kârı için Angola'nın bütün dış ticaretinin devlet tarafından denetlenmesinden" bahseden bu gözlepek hareketin varlığına, tekeller nasıl izin verebilirdi? Hayır. Tekeller "toprak, onu işleyene aittir" cümlesini programına büyük harflerle yazma cesaretini gösteren MPLA'ya daha fazla göz yummazlardı.

O zaman nasıl mücadele etmeliydi?

EMPERYALİZMİN TEPKİSİ

Portekiz sömürgeci askeri birlikleriyle işler ilerlemiyordu. MPLA ülkenin her noktasında eylem alanını genişletti. Bazı devletler, Portekiz'in, Angola'nın iç işlerine açık olarak müdahalesini kınıyorlardı. "Angola'lı yurtseverleri bölmek" bundan iyi bir yöntem olamazdı. Ayrıca bu iş, ülkenin büyük bir kesiminde halkın bilinçlenmemiş olduğu düşünülürse, o kadar zor değildi. O halde geriye savaş içinde, ilke olarak, MPLA'nın tavrına ters düşmeyecek, fakat tamabınını kabilelerdeki kitlelere dayandıracak yeni bir harekete "yöneticiler" bulmak kalıyordu. İşte bu sırada, ülkenin kuzeyinde, Zaire sınırı yakınında, Bakenge kabilesinin kökleriyle birlikte, FNLA ortaya çıktı. Başkanı, esrarengiz bir görüntü yaratmak için gerekli olan koyu gözlükleri ve sakalıyla Roberte Holden idi. 2 yaşında Angola'yı terketmiş, Portekizce bilmeyen ve-garip bir rastlan-

tı- Patrice Lumumba'nın katillerinden biri olan Mobutu'nun, kızkardeşi ile yaşamaktadır.

Portekiz'lilere karşı bağımsızlık savaşını reddetmeyen fakat aynı zamanda kendi etnik grubunun üstünlüğünü öne süren yurtseverlerin birliğinin bölünmesini körükleyen bir başkan: Bu çerçevede FNLA'ya, Zaire'den aldığı maddi ve askeri yardımla, Angola halkının bir kısmını MPLA'ya karşı kullanma imkânı veriyordu.

FNLA oyununu bozmaya başlamıştı. Artık, eski sömürge ordusunun iskencesi "commandos"larının FNLA kurmayına katıldıkları kimse için bir sır değildi. Roberto Holden daha şimdiden, komünizmin yerleşmesine karşı savaşmak için MPLA'ya karşı savaşmak lazım geldiğini söylüyordu. Ayrıca, emperyalist güçlerin, ayrıcalıklarını kaybetmek istemeyen eski sömürgecilerin, Çin yöneticilerinin ve içinde UNITA'nında bulunduğu Roberto Holden'e sempati duyan Rodezya ve Güney Afrika'nın iğrenç rejimlerinin açık desteğini görmeye başladı.

"OÇONCO"DOZENLEYİCİ

Militanları Ovimbundu kabilesinden gelen, askeri bakımın güçsüz famat si-neetnik grupların ayrılıklarına dayanan UNITA, ülkenin güneyinde ortaya çıktı. Başkanı bağımsızlık savaşında karanlık bir geçmişi olan Jonas Savimbi'ydı. Onu Avrupada yayınlanan bazı kitaplar, savaş sırasında bir Portekiz hastahanesinde nekahat devresinin hikayesini anlatarak saygınlığını yitirmiş bir yere yerleştiriyorlar. Jonas Savimbi, Spinola'nın bir emri üzerine iyileştirilmesi için bu hastahaneye nakledilmiştir. Bu yardım sömürge savaşında, MPLA'ya karşı çarpışmasının bir armağanıdır.

Fakat ne yazıkki, Ovimbundu kabilesinin büyük bir çoğunluğu, Avrupada yayınlananları bilmiyordu. Veyahut okumuyorlardı. Yalnız bildikleri bir şey varsa, o da, ne yayınları, ne de kitapları

uluslararası emekçi kadınlar günü kutlandı

KADININ GERÇEK KURTULUŞU

Kapitalizmin gelişmesi ve üretimin makinelerle yapılmaya başlanması, kadınların ve çocukların çalıştırılmaları sonucu doğurdu.

Makineler, adale gücünün üretim için mutlak gerekliliğini ortadan kaldırarak kol gücü olmayan veya vücut gelişmesi tamamlanmamış işçilerin işe koşacak araçlar haline gelirler. Bu sebeple, makine kullanan kapitalistin ilk aklına gelen kadın ve çocuk emekçidir. Ve çok geçmeden işçi aileleri tüm fertleri ile, yaş, cinsiyet farkına bakılmaksızın, doğrudan doğruya sermayenin hakimiyeti altına girerler.

Kadınların ve gençlerin üretime katılmaları, ilerici bir gelişmedir. Fabrikada çalışan kadının görüş açısı genişler, kültürü ve bağımsızlığı artar. Sanayi, kadının ailesine ve kocasına olan kölece bağımlılığını yıkar. Fabrikada kadın ve erkek, proleterya olarak eşittirler. Büyük sanayi ve makineleşme, kadının kurtuluşunun temelini teşkil eder. Fakat, üretime katılmakla kapitalistin sömürüsü altına giren kadının esas kurtuluşu, sermayenin hakimiyetinden kurtulmasına bağlıdır.

Kadının ekonomik haklarıyla ilgili zorluklar genellikle eğitim düzeyinde baslar. Din, ahlak, gelenek ve göreneklerin etkisiyle eğitim oranının kadınlarda çok düşük olması, yapılan eğitimin de çoğunlukla üretime dönük olmaması nedeniyle, kadınlar düşük ücretlerle ve niteliksiz işlerde çalıştırılırlar ve erkeklerden daha fazla sömürülürler. Ayrıca kadına, çalışmanın hayatın temel parçası olduğu fikri değil, aksine, vakit geçirmek yadı kocalarının yetersiz gelirlerini desteklemek için olduğu öğretilir. Ve bu yüzden kadınlar da kendilerini düşük düzeydeki yetenek ve sorumluluğa uygun görürler.

Kriz, ıssızlık dönemlerinde, düşük ücretle çalışmaya razı olan kadınlar diğer işçilere karşı kullanılırlar. Ama en kolay isten atılanlar da yine onlardır. İş gücü talebinin arttığı zamanlarda kadınlar için yeni olanaklar belirir, fakat eğitim ve yetiştirmeleri onların daha verimli işlerde çalışıp, daha yüksek ücret almalarını engeller.

Kapitalistler, kadının bedeni yapısından gelen farklılıklardan da faydalanarak, işi "kadın işi-erkek işi" diye ayırmakta, kadınları daha düşük ücretlerle çalıştırmaktadırlar. Bunun yanı sıra çocuk doğuran kadının uş güvenliği de yoktur. Hamile kadın işten atılabilmekte yada hamilelik sonrası yeniden aynı işe alınmamaktadır.

Eve iş olarak çalışan kadınlar ise, çalışma gününün uzunluğu, çalışma şartlarının denetiminin olanaksızlığı, çalışma ve yaşama yerlerini iç içe geçmişliğinin verdiği sağlıksız koşullarda, sendikası ve sigortasız, çok düşük ücretlerle çalıştıktıklarından dolayı daha da kötü durumdadırlar.

Üte yandan kadınlar analık görevinde yerine getirmekte ve ev işlerinin bütün yükünü tek başına taşımaktadırlar. (çoğu durumlarda ev işi istisnasız çok önemsizdir ve kadına gelişmesini ilerletmek için herhangi bir şey katmaz.) Kadının tam kurtuluşu ve erkekle eşit olması, üretici çalışmada yer almasıyla birlikte, ev işlerinin de sosyalleştirilmesiyle: Kollektif lokantalar, camasırhaneler, çocuk bakım evleri, ana okulları, çocuk bahçeleri, v.b. yapılmasıyla mümkündür.

GSB İZMİR ŞUBESİNİN İ.K.D. GEÇESİNE MESAJI

8 Mart "Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü"dür. Dünyanın tüm sosyalist ülkelerinde ve pek çok kapitalist ülkede, ilerici, sosyalist kadın örgütleri tarafından tüm dünya emekçi kadınlarının "dostluk, birlik ve dayanışma günü" olarak kutlanmaktadır. Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü, 1910 yılında, sosyalist kadın hareketi öncülerinden Clara Zetkin'in önerisi ile, Hollanda'da "Sosyalist Kadınlar Birliği"nce ilân edilmiştir. Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü,

Kadınlar gün geçtikçe toplumsal üretime ve hayata daha fazla katılmalarının yanı sıra yurt ve dünya sorunlarıyla da daha fazla ilgilenmektedirler. Tüm dünyada, verilen mücadelelerde erkeklerin yanında yerlerini almaktalar.

Türkiye'de kadınlar için söz konusu olan:

-EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET İÇİN: İşverenler tarafından, işin -kadınlardan düşük ücret almalarına sebep olan- "Kadın işi-Erkek işi" diye bölünmesini önlemek.

-KADINLARIN EĞİTİMDE, İŞE ALINMADA, MESLEKTE İLERLEMEDE ERKEKLERLE EŞİT HAKLARA SAHİP OLMALARI İÇİN,

-MEVCUT KANUNLARDA YER ALAN EKONOMİK-DEMOKRATİK-SİYASİ HAKLARA TOMOYLA SAHİP ÇIKMAK YENİ HAKLAR ELDE ETMEK İÇİN: Yasalarda yüzden fazlakadın işçi çalıştıran iş yerlerinde emzirme odaları ve bakım yurtları kurulması gerekmektedir. Bunun uygulanması ve kadın işçi sayısının yüz kişiden aşağı olduğu yerlerde de, kadınlara aynı kolaylıkların sağlanması için; kadınlara erilen seçme, seçilme hakkının pratikte gerçekleştirmesi için v.b. çalışmak.

-KADINLARI ASAĞILAYICI KANUN MADDELERİNİN DOZELTİLMESİ İÇİN: Bu maddelerden bazıları şunlardır: Medeni kanunun 152-153-154. maddelerine göre koca, ailenin reisidir. Karısının ve çocuklarının geçimi ve oturulacak yerin seçilmesi kocaya aittir. Bu durumda kadın ekonomik olarak erkeğe bağımlı oluyor ve gelişmesinin kesinlikle engellenen ev işlerini yapmaya zorunlu kılınıyor. Yine aynı kanunun 190. maddesine de erkek karısının aile masrafına katılması için çalışmasını isteyebilir. Ekonomik güçlük olmadığı halde bir iş yada sanatla uğraşmak isterse, bu ancak kocasının izniyle mümkün olabilmektedir. Kadını küçük düşürücü bir diğer madde ise, kadının, kocasının izni olmaksızın yurt dışı seyahatine çıkamayacağıdır.

-ANALIĞIN TOPLUMCA GERÇEK DEĞERİNİN TANINMASI İÇİN:Kreş ve yuvaların açılması, bunların işçiler tarafından seçilen kadın temsilcilerce denetlenmesi, doğum öncesi ve sonrası için verilen izinlerin 3 er aya çıkarılması, hamilelik ve doğum sırasında işten atılmaların önlenmesi, doğum sonrası yine aynı işe girme garantisi v.b. için çalışmak.

-KADINLARIN TOPLUM HAYATINA DAHA AKTİF OLARAK KATILMALARI, YURT VE DÜNYA SORUNLARINA DAHA BOYOK ÖLÇÜDE SAHİP ÇIKMALARI İÇİN, Emperyalizme ve sermayenin en kanlı diktası-halk düşmanı faşizme karşı: Kalıcı dünya barışına ulaşılması ve dünya halklarının kardeşliğinin sağlanması yolunda mücadeleye atılmalarını sağlamak için, kadınların gerçek kurtuluşunun halkın kurtuluşundan ayrı olmadığını ve bunun ancak her türlü eşitsizliğin, baskının ve sömürünün ortadan kaldırıldığı sınıfsız toplumda olduğunu unutmadan mücadele etmek gerekir.

Kadın-erkek eşitliğinin ekonomik, siyasal ve toplumsal hayatın bütün alanlarında sağlanması mücadelesi emekçi halkın işçisi nıfı öncülüğünde verdiği iktidar mücadelesine de güç katacaktır.

nü, Türkiye'de ilk kez "İlerici Kadınlar Derneği" tarafından bu yıl kutlanmaktadır.

"Eşit işe eşit ücret verilmesi, her iş yerinde kreş ve mezirme odalarının açılması, eğitimde, terfiide iş bulma eşitliğinin sağlanması, tüm çalışan kadınların (fabrikada, tarlada, büroda) sigorta ve sendikali olmalarının sağlanması, analığın toplumsal bir işlev olması" demokratik talepleriyle mücadele bayrağının yükseltmekte olan, İlerici Kadınlar Derneği'nin İzmir Şubesi 8 Mart'ı kutlamak üzere İzmir'de bir gün düzenlemiştir. Aşağıda sizlere İ.K.D. İzmir Şubesinin düzenlemiş olduğu bu günde okunan G.S.B. İzmir Merkez Şubesi'nin mesajını yayınlıyoruz:

TÜM EZİLEN, SÖMÜRÜLEN ANALARIMIZA, BACILARIMIZA !..

Sizlere, işçi sınıfının gaddarca ezilen bir başka kesimi olan genç işçilerden, çıraklardan, işçi-köylü-öğrenci **SOYALİST GENÇLİĞİN** merkezi örgütü G.S.B. 'den devrimci selamlar!..

İçinde yaşadığımız sömürü ve zulüm düzeni kapitalizmde kadınlar işçi olarak ve kadın olarak çift baskı altındadırlar. Kadının ikinci sınıf vatandaşlıktan kurtarılması demokratik, ekonomik haklarının savunulması için örgütlenme yolunda olmanız, işçi sınıfı ve emekçi halkımızın bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm kavgasına baş koymuş tüm güçleri sevindirmiştir. Mücadeleniz proletaryanın mücadelesine uyumlu olursa başarıya ulaşabilir. Çünkü, meselenin yalnızca kadın-erkek eşitliği olmadığını, kadının gerçek kurtuluşunun ancak sömürünün olmadığı sosyalist toplumda mümkün olduğunu biliyoruz. Kadının ancak o toplumda tam özgür olup (tüm ezilenler gibi) erkekle eşit olduğunu biliyoruz. İşte bu dönemde, sınıf egemenliği kesin olarak ortadan kalktığı için bu egemenlikle birlikte, erkeğin kadın üzerindeki egemenliği de kalkar. Yani proletaryanın kurtuluşunun, aynı zamanda kadının da kurtuluşu olacağı gerçeğine dayanarak bütün inancımızla şunu haykırıyoruz:

"Kadınlar, işçi sınıfının siyasal mücadelesi içine aktif olarak katılmadıkça onların özgürlüğü de sağlanamayacaktır."

Bağımsızlık mücadelesini başarıya ulaştırıp sosyalizm yolunda ilerleyen GİNE' de bir kadın şöyle diyor: "Önceleri esirdik Çilemiz iki kattı. Maldık ve mal gibi de satılıyorduk. Şimdi benim ülkem kadınların yeteneğine inanıyor. Geçmiş esirlikti, bugün ÖZGÜRLÜK !.."

Ülkemizde de, yüksek amaçlara varmak için açılan bu mücadelenin bayrağı daha yukarıya çekilmelidir. Sosyalizmin, kurtuluş ışığı olarak emekçiler arasında hızla yayıldığı günümüzde, bu şanlı kavgaya omuz vermek hepimizin görevidir. İnsanlık için yeni ve daha güzel günler doğmaktadır. O kadar güzel ki, uğrunda nicemiz gözünü kırpmadan ölüme koştu, koşmakta... Karanlığın temsilcisi emperyalizm ve bütün ilerici insanlığın düşmanı faşizme karşı savaşta vurulsak ta arkada bayrağı düşürmeyecek milyonlar yetişmektedir... İnsanlığa düşman kuvvetler ne kadar gözü dönmüş, baskı mekanizmalarıyla güçlü olurlarsa olsunlar, tarihin durdurulmaz akışına ne kadar koyarsa koysunlar kaçınılmaz gelişim, sınıf mücadeleleri, tüm engelleri yıkacak, sömürücüleri tarihin çöplüğüne atacaktır!..

8 Mart Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlamak için, bu toplantıyı düzenleyen İlerici Kadınlar Derneği İzmir Şubesine bu yoldaki mücadelelerinde başarılar diler kavgada yanlarında olduğumuzu bildiririz.

G.S.B.

İzmir Merkez Şubesi a. Başkan İlhami MISIRLIOĞLU

MİLİTAN SINIF SENDİKALARI GÖREV BAŞINA

Geçen sayımızda haberini verdiğimiz Beril Dügme Fabrikası'ndaki 17 çırak ve genç işçinin direnişi, kısmî taleplerini almalarına rağmen asıl amacı olan "sendikal hakkın tanınması" gerçekleştirilmeden sona ermiştir.

Direnış, GSB tarafından açılan çırakların acil talepleri doğrultusundaki (sigorta, sendika v.s.) kampanyanın haklılığını ve hayata uygunluğunu bir kere daha ispatlamıştır.

Fakat yine direniş ortaya koymuştur ki özellikle çırak ve genç işçilerin sendikalaşma ve sigorta hakları mücadelesinde GSB'nin çabalarından da öte devrimci sendikaların da gayretine ihtiyaç vardır.

Devrimci sendikalar ve sendikacılar işçi sınıfının çıkarlarını savunmakta samimi olduklarını ancak böylesine, pratik hayatta tandıkları tavırlarıyla gösterebilirler. Bu yüzden bütün sendikacılar en azından demokratik bir görev olarak çırakların ve genç işçilerin acil ekonomik-demokratik talepleri doğrultusunda mücadeleye katılmalı bu konuda kendilerine düşen görevi yerine getiremelidirler.

Aşağıda direnişin bitmesiyle ilgili olarak mücadeleden çıkarılması gereken tecrübeleri anlatan ve çırakların, genç işçilerin taleplerini anlatan, GSB İzmir Şubesi'nin basın açıklamasını yayınlıyoruz.

BASINA AÇIKLAMA

Bugün sadece küçük atölyelerde 764 bin genç işçi ve çırak çalışmaktadır. Fabrikalarda, atölyelerde, madenlerde ve inşaatlarda yüzbinlerce genç işçi kötü çalışma şartlarında, asgari ücretin altında sigortasız ve sendikasız olarak çalıştırılmaktadır.

İşçi sınıfının en geniş kesimini oluşturmalarına rağmen işçi

GENÇLİK; kapitalist sömürü altında yalnızlığa terkedilmişlerdir. Şimdiye kadar gençlik denilince işçi gençliğin hesaba katılmayışı veya mücadeledeki yerinin ve öneminin kavranmaması yüzünden senelerdir gerek politik, gerekse ekonomik-demokratik olarak örgütsüz bırakılmışlardır.

Bu örgütsüzlüğün ve dağınıklığının devam ettiği bu ortamda: İşçi gençliğin ve çırakların politik örgütlenmesini üstlenmek, örgütsüzlük ve dağınıklığa son verme yolunda ciddi adımlar atan GSB, genç işçi ve çırakların örgütlenmesi sorununu ortaya atmış ve kurtuluşun SOSYALİZM'de olduğunu göstererek işçi gençliğin önüne aşağıdaki ekonomik-demokratik mücadele hedeflerini koymuştur:

- Sigorta, sendika hakkı
- Çıraklık mukavelesi kaldırılmalıdır
- Asgari ücret, işgüvenliği
- Gece vardiyasına son
- Küfür, dayak, angaryaya son
- 6 saatlik işgünü, 2 saatlik mesleki eğitim v.b.

Ve bu hedefler doğrultusunda genç işçi ve çırakların örgütlenmesi için kampanya açmıştır. Nitekim Türkiye'de ilk kez 17 çırak ve genç işçi Ankara'da yukarıdaki talepler doğrultusunda mücadeleye girdiler.

25.2.1976'da Balçova'da Beril Dügme Fabrikası'nda 17 genç işçi DISK'e bağlı Maden-İş için girdikleri mücadelede aynı talepleri haykırdılar. Bu talepler tüm Türkiye işçi gençliğinin talepleridir. Üç gün süren bu direniş polis ve patron entrikalarıyla aile baskısı da birleşince direniş kısmî hakların alınmasıyla bitmiştir.

Bu mücadelenin bir noktada başarısızlıkla bitmesinin birinci sebebi patron-polis oyunları ise ikinci sebebi de sendikaların genç işçilerin ekono-

GENOTO'DA BASKI VE ZÜLÜM YIKILACAKTIR !..

Biz Genoto Bedford kamyon fabrikasında çalışan 350 sendikası işçiden iki işçiyiz. Bu 350 işçiden çoğu asgari ücretüzerinden çalışmaktadır. Ve bu işçilerin yarısından çoğu askerliğini yapmamış ve 18 yaşından ufaktır. Bunların yanısıra patron fabrikasında aylığına, hıfız talığına hatta gündeliğine sigortasız kaçak işçi çalıştırmaktadır.

Yukarıda da yazdığımız gibi fabrikamızda sendika yoktur. 4 sene evveline kadar var olan bir sendika da sarı olmasına rağmen patron tarafından fabrika geçici olarak kapatılıp bütün işçiler işten atılmış sendikayada böylece son verilmiştir. Yine bundan 1-1,5 ay evvel bilinçli bir kaç arkadaşın sendikalaşma fikirlerini uşakları sayesinde duyan patron ertesi gün bu arkadaşlarımızı fabrikaya sokmamış, elinde hiç

mik, demokratik örgütlenmesinde ciddiyetsiz ve tutarsız tavırlarıdır.

Genel olarak örgütsüzlüğe ve dağınıklığa yukarıdaki sebeplerle de eklenince başarısızlık kaçınılmaz oluyor.

Tekrar ediyoruz.

- Sendikalar kendi işkolundaki genç işçi ve çırakların talepleri doğrultusunda örgütleyip diğer işçilerle mücadele bütün lüğünü sağlamalıdır.

- Toplu iş sözleşmelerinde yukarıdaki somut talepleri öne sürmeli gerekirse sözleşmeyi imzalamamalıdır.

Hayatın, biz genç sosyalistlere dayattığı görev, genç işçi ve çırakların siyasi ve ekonomik-demokratik hedefler doğrultusunda örgütlenmesini sağla-

bir belge olmadığı halde uşaklarının sözlerine dayanarak arkadaşlarımızı işten atmıştır. Zaten patron eskiden beri, güvendiği adamları vasıtasıyla fabrikaya işçi sokup ve devamlı işçi çıkarıp yerlerine düşük ücretle işçi alma politikasını güderek fabrikadaki işçilerin dayanışmasını ve bilinçlenmesini engellemektedir. Bu sebeple bizler her an için yarınımıza endişe ile bakmaktayız. Nedenine gelince birkaç yıl olan işçi, rahatlıkla işten atılarak o'na ödenen ücretle patron en az üç işçiyi düşük ücretle çalıştırabilmektedir. Bu anlattıklarımız fabrika-mızdaki gerçeklerden sadece bir kısmıdır. Ve bunları bizler yakınlık için değil kamuoyuna duyurabilmek için yazdık. Bizler bu zulüm ve sömürü düzeninden ancak Sosyalizm ile kurtulabileceğini biliyoruz. Bunun için mücadelemiz devam ediyor ve HAKLILIGIMIZI TARİH GÖSTERECEKTİR. Patronlar ve uşakları bunu böyle bile !..

GENOTO'lu İki İşçi

tusunda örgütlenmesini sağlamaktır...

Bu görevi gözdardı edenler, çırakları ve genç işçileri patronların sömürüsüne terketmektedir.

Biz GSB olarak çalışmalarımıza daha da hız vereceğiz. Genel olarak örgütsüzlüğe ve dağınıklığa rağmen... Sarı sendikaların ve sendika ağalarının bütün engellemelerine rağmen... Bu böyle biline.

Biz GSB olarak şuna inanıyoruz ki GENÇLİK-ÖĞRENCİ GENÇLİK VE DAHA DA ÇOK İŞÇİ GENÇLİK MÜCADELESİNİN SONUCUNU TAYİN EDECEKTİR !..

GSB İzmir Merkez Şubesi
Sekreter Ayhan KINACI

Sayfa 12'den Devam

lardır. Ve bu sınıfların (egemen sınıfların) dirençlerinin kırılması için bir tek yol vardır. Bu yol da, bizi çevreleyen bu toplumda eskiyi süpürüp atacak ve yeniyi yaratabilecek -ve, toplumsal durumları nedeniyle, bunu mutlaka yapmaları gereken - güçleri bulmak ve bu güçleri mücadele için aydınlatıp örgütlemektir.

Proletaryaya, bütün ezilen sınıfların o günü kadar içine düştükleri manevi kölelikten kurtulmanın yolunu gösteren Marx'ın felsefi materyalizmi olmuştur. Gene kapitalist sistem içinde proletaryanın yerini açıklayan, sadece Marx'ın ekonomik teorisi.

Afrika'dan Japonya'ya İsveç'ten Güney Afrika'ya kadar, bağımsız proletarya örgütleri sıratle çoğalmaktadır. Proletarya kendi sınıf mücadelesini yürütürken, aydınlanmakta ve eğitilmektedir. Burjuva toplumunun önyargılarından kurtulmakta, safalarını daha sıkı düzenlemekte, başarılarının ölçüsünü değerlendirmeyi öğretmekte, kuvvetlerini çelikleştirilmekte ve karşı konulmaz şekilde büyümektedir.

Mart 1913

Sayfa 9'dan Devam

elde edemeyceklerinden bu olgular üzerindeki gerçekleri okuma imânlarının olmadığı idi.

► Üzetlersek: Savimbi, eski sömürgecilere göre, Angola'nın en büyük demokratıydı. "Yansızlığı" ve "pasifizmi", Angola'nın güneyini sömüren yabancı işletmeler ve tekeller için ideal etkenler oluyordu.

Angola gazeteleri her gün birinci sayfalarını Savimbi'ye ayırıyorlardı. Kısacası güneydeki bu hareket, kuzeydeki FNLA ile aynı görevi yürütüyordu.

MPLA'NIN CEVABI

(xx) FMJD temsilcilerinin geri dörişünden sonra, çarpışmalar sırasında öldürülen Luanda'daki MPLA gençlik örgütü sekreteri, Manuel Van Dunen MPLA'nın durumunu açık bir şekilde anlattı. Halk tarafından unutulmayacak ve Afrika'nın bağımsızlık savaşında şehitler Panteon'una giren genç kahraman. Biz, Van Dunen ile geçici hükümet ve adalet tarafından tutuklanmamıza karar verildikten sonra Luanda hapishanesinde konuşmuştu: FNLA'nın temsilcisi bakan, 1 Mayıs'taki büyük gösterinin arefesinde, MPLA'nın nasıl politik bir provokasyona getirileceğini arıyordu. Biz MPLA tarafından davet edilmiş yabancılar bu amaç için ideal araçlardık. Van Dunen bize şöyle dedi: "MPLA, FNLA ve UNITA'nın neyi temsil ettiklerini, onları politik ve ekonomik olarak kimlerin desteklediğini biliyor, Yöneticilerinin tabanla aynı olmadığını, tabanı emperyalizme satılmış Angolalılar-

rın oluşturmadığını da biliyor. Onların da bizim gibi halktan olduğunu ve birleşmemiz halinde yanlış durumlardan kurtulacağımızı biliyoruz.

Fakat cesaretimiz kaybetmiyoruz. Çözümün, programımızın tanıtılmasında, askeri milislerin yanında geniş bir eğitim ve aydınlatma çalışmasının yapılmasını gerekli olduğunu biliyoruz. Bu eğitim çalışmasının sömürgeci ajanların denetiminde olan basının yalanlarını yok etmek için tek bir biçimde olması gerekliliğine biliyoruz.

Önemli bir mesele daha var: Frelimo (Mozambik) ve PAIG (Gine Bisau) MPLA ya politik olarak yardım eden Portekiz'in eski sömürgeleridir. Şimdi ise Afrika'da herkesin tanıdığı ve güvendiği örgütlerdir. Bir başka önemli nokta ise: Uluslararası plandaki destek farkıydı. Halk MPLA'nın ve FNLA'nın dostlarının kim olduklarını yavaş yavaş anlıyor, kısacası, biz er veya geç, bu kahraman halkın tek temsilcisi olacağımızı biliyoruz. Ve kazanacağız.

(x) Alvor Antlaşması: 11 Ekim tarihindeki bağımsızlığa kadar geçici hükümetin oluşturulması için üç hareket arasında Ocak 1975 te imzalanan antlaşma.

(xx) FMJD (Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu.)

marksizmin 3 kaynağı üzerine

V.I. LENİN

Marx'ın öğretisi, uygar dünyanın her yerinde, marksizmi bir çeşit "zararlı mezhep" sayan burjuva biliminin en büyük düşmanlığını ve nefretini uyandırmaktadır. Başka bir tavır zaten beklenemezdi, çünkü, sınıf çatışması üzerine oturtulmuş bir toplumda "tarafsız" sosyal bilim olamaz. Şu veya bu şekilde, bütün resmi veya liberal burjuva bilimi ücretli köleliği savunmaktadır. Oysa Marksizm, bu köleliğe karşı amansız bir savaş açmıştır. Ücretli sömürü üzerine temellendirilmiş bir toplumda bilimin tarafsız olmasını beklemek, işçi ücretlerinin artırılması için sermayenin kazancını azaltmanın doğru olup olmadığı sorununun tartışmasında fabrikatörlerin tarafsız olmalarını beklemek kadar aptallık ve saflık olur.

Hepsi bu değil. Felsefe ve sosyal bilimin tarihi bize Marksizmin kendi içine kapanmış, donmuş, dünya uygarlığının yüksek gelişim çizgisinin dışında doğmuş bir doktrin olan sektarizmle hiç bir ilgisi olmadığını göstermektedir. Tersine, Marx'ın bütün dehası, insanlığın ileri beyinlerinin ortaya çıkardığı sorunlara cevap getirmesindedir. Onun doktrini, felsefenin, ekonomi politişin ve sosyalizmin değerli temsilcilerinin öğretilerinin dolaysız ve kesiksiz devamı, sürüşü olarak doğmuştur.

Marksist doktrin kudretlidir, çünkü doğrudur. Uyumlu ve bütündür ve bizlere hiç bir kör inançla (batıl itikat), gericilikle, burjuva saldırısının savunusuyla bağdaşmayan tutarlı bir dünya görüşü getirir. Alman felsefesi, İngiliz ekonomi politiş ve Fransız sosyalizmi ile temsil edilen ve 19. yüzyıl boyunca insanlığın yarattığı en iyi ve sağlam şeylerin mirasçısıdır.

Kısaca üzerinde durup açıklayacağımız da, Marksizmin, aynı zamanda temel unsurları olan, işte bu üç kaynağıdır.

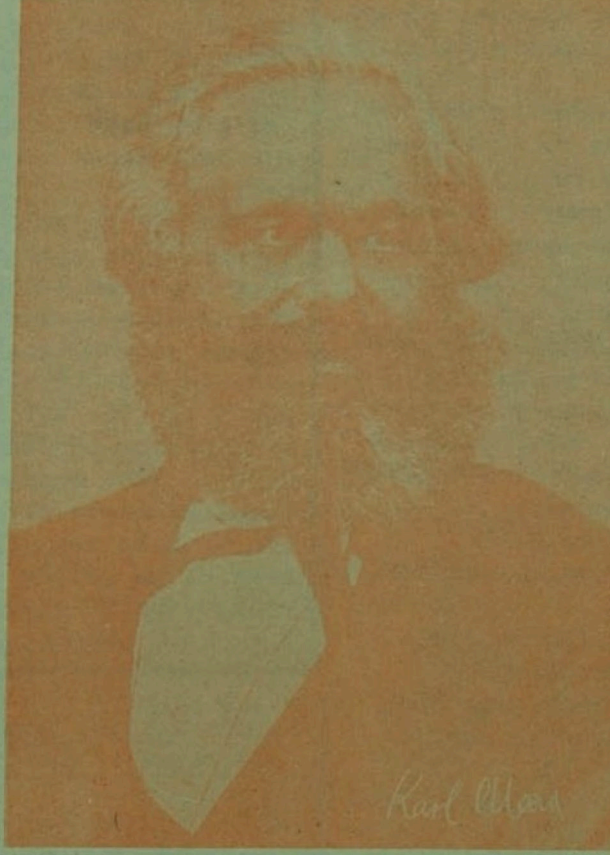
I

Marksizmin felsefesi materyalizmdir. Avrupa'nın bütün modern tarihi boyunca özellikle 18. yüzyılın sonunda her türlü ortaçağ kalıntılarına karşı ve düşünce ve kurumlarıyla derebeyliğe karşı azimle mücadele eden Fransa'da Marksizm, doğa bilimlerinin öğretilerine sadık, tüm kör inançlara düşman olan tek tutarlı felsefe olmuştur. Bu nedenle, demokrasinin düşmanları bütün güçlerini her zaman materyalizmi "çürütmek", zayıflatmak ve gözden düşürmek için kullanmışlar ve sonunda her zaman, şu veya bu şekilde, dinin savunusunu yapan felsefi idealizmin çeşitli biçimlerini savunmuşlardır.

Marx ve Engels felsefi materyalizmi en kararlı şekilde savunmuşlar ve bu temelden her sapmanın ne kadar derin yanlışlar getirdiğini tekrar tekrar açıklamışlardır. Görüşleri Engels'in yazdığı ve, Komünist Manifesto gibi, sınıf bilincine sahip her işçinin el kitabı olan Ludwig Feuerbach ve Anti-Dühring'de bütün açıklığıyla ortaya konmuştur.

Ancak Marx 18. yüzyıl materyalizminde takılıp kalmadı, felsefeyi daha ileri götürdü. Onu klasik Alman felsefesinin ve özellikle daha sonra Feuerbach'ın materyalizmine yol açmış olan Hegel'in sisteminin başarılarıyla ve kazançlarıyla zenginleştirdi. En belirli kazanç diyalektik'tir, yani, en bütün, en derin ve en geniş şekliyle gelişme (evrim) doktrini; maddeyi sürekli gelişimi içinde yansıtan, insan bilgisinin göreceliği doktrini. Burjuva ideologlarının eski ve kokmuş idealizme "yeniden" dönen öğretilerinin tersine, doğa bilimlerin son buluşları -radyum, elektron, elementlerin dönüşümü gibi, Marx'ın diyalektik materyalizmini dikkate değer şekilde doğrulamıştır.

Marx, felsefi materyalizmi tam anlamıyla geliştirip derinleştirmiş ve doğanın tanınip bilinmesini, insan toplumunun bilinip tanınmasını da içerecek şekilde geliştirmiştir. Marx'ın tarihi materyalizm'i bilimsel düşüncenin en büyük başarısı olmuştur. Tarih ve siyaset görüşlerinde o zamana kadar var olan kargaşalık ve gelişigüzellik yerini, üretici güçlerin gelişmesiyle birlikte bir toplumsal yaşayış sistemin-

den kendinden daha üstün ve gelişmiş bir başka sistemin nasıl doğup geliştiğini -örneğin, feodaliteden kapitalizmin- açıklayan son derece tutarlı ve uyumlu bir bilimsel teoriye bırakıyordu.

İnsan bilgisi nasıl kendisinde, bağımsız olarak var olan doğayı (yani, gelişen maddeyi) yansıtıyorsa, insanın toplum bilgisi de (yani, felsefi, dini, siyasal vb görüşleri ve doktrinleri) toplumun ekonomik sistemi'ni yansıtır. Siyasal kurumlar, ekonomik temel üzerindeki üstyapıdır. Örneğin, modern Avrupa devletlerinin çeşitli siyasal şekillerinin burjuvazinin proletarya üzerindeki egemenliğini güçlendirmeye yaradığını görüyoruz.

Marx'ın felsefesi, insanlığa ve özellikle işçi sınıfına güçlü bilgi araçları sağlayan tam bir felsefi materyalizmdir.

II

Ekonomik sistemin, siyasal üstyapının üzerinde kurulduğu temel olduğunu belirten Marx, bütün dikkatini bu ekonomik sistemin incelenmesine çevirmiştir. Marx'ın temel eseri olan Kapital, modern, yani kapitalist, toplumun ekonomik sisteminin incelenmesine ayrılmıştır.

Marx'tan önce klasik ekonomi politik, kapitalist ülkelerin en gelişmiş olan, İngiltere'de ortaya çıktı. Adam Smith ve David Ricardo, ekonomik sistemi inceliyerek, değer-emek teorisi'nin temellerini attılar. Marx, onların yaptıklarına devam etti, teorisinin ispatını yaparak onu tutarlı bir şekilde geliştirdi. Her metanın değerinin, onun üretimi için gerekli toplumsal emek süresiyle belirlendiğini gösterdi.

Burjuva ekonomistlerinin nesneler arasındaki ilişkiler gösterdiği yerlerde (bir nesnenin bir diğeriyle değiştirilmesi) aslında insanlar arasında ilişkiler var olduğunu gösterdi. Emtianın değişimi, tek tek üreticilerin pazar yoluyla bağlantılarını gösterir. Para bu bağlantının gittikçe ya kınlaştığını ve tek tek üreticilerin ekonomik hayatını bölünmez bir bütün içinde birleştirdiğinin ifadesidir. Sermaye ise bu bağlantının bir diğer gelişimini belirler: insanın emek gücü bir meta olmaktadır. Ücretli işçi, kendi emek gücünü toprak, fabrika ve üretim araçlarını elinde tutanlara satar. İşçi, iş gününün bir kısmını kendisinin ve ailesinin yaşamasını sağlamak için kullanır (bu kısım ücrettir) işgücünün diğer kısmında ise, ücretsiz olarak çalışarak, kârın ve kapitalist sınıfın servetinin kaynağı olan, artık-değer'i yaratır.

Artık-değer teorisi, Marx'ın ekonomik teorisinin köşe taşını, ana noktasını oluşturmaktadır.

İşçinin emeğiyle yaratılan sermaye, işçiyi ezer, küçük mülk sahiplerini yok eder ve bir işsizler ordusu yaratır. Sanayi alanında büyük çapta kapitalist tarımın üstünlüğünün arttığı tarım alanında da aynı olgu görülmekte, makina kullanımı artmakta ve mali-sermaye çemberi içinde sıkışmış küçük köylü işletmeleri, geri kalmış tarım tekniklerinin de yardımıyla, yok olmaktadır. Tarımda ufak çaptaki üretimin yıkılışı çeşitli biçimler alır, ancak yıkılışın kendisi yadsınamaz bir gerçektir.

Sermaye, ufak çapta üretimi yok ederek, emeğin üretkenliğinin artmasına ve büyük kapitalist birliklerinin bir tekel durumu yaratmalarına yol açar. Üretimin kendisi giderek daha fazla toplumsal olmaya başlar -yüzbinlerce, milyonlarca işçi düzenli bir organizma içinde toplu halde çalışır- fakat, bu kollektif emeğin ürününü bir avuç kapitalist kendilerine mal etmektedirler. Üretim anarşisi, krizler, delice bir pazar bulma yarışı ve insanların güvensizliği giderek artmaktadır.

İşçilerin sermayeye bağımlılığını arttırarak, kapitalist sistem birleşmiş emeğin büyük gücünü yaratır.

Marx, kapitalizmin olgunlaşmamış (embryonic) meta ekonomisinden, basit değişimden en yüksek biçimlerine, büyük çapta üretime kadar gelişimini incelemiştir.

Eski ve yeni bütün kapitalist ülkelerin deneyi, her geçen yıl daha çok sayıda işçiye Marksist doktrinin doğruluğunu açıkça göstermektedir.

Kapitalizm bütün dünyada başarı kazanmıştır, fakat bu başarı emeğin sermayeye karşı kazanacağı zaferin ancak başlangıcıdır.

III

Feodalizm yıkılıp, dünya üzerinde "özgür" kapitalist toplum görülmeye başladığında, bu özgürlüğün işçi sınıfının baskı altında tutulmasının ve sömürülmesinin yeni bir sistemi anlamına geldiği kısa zamanda ortaya çıktı. Bu baskının yansıması ve protestosu olarak aniden çeşitli doktrinler doğdu. Ne var ki, ilkel sosyalizm, ütobik sosyalizm di. Kapitalist toplumu eleştirdi, yarğıladı, lanetledi, yıkılmasını düşledi, daha iyi bir düzeni tasarlarlarken, zenginleri, sömürünün ahlaksızca bir iş olduğuna inandırmaya çalıştı.

Fakat, ütobik sosyalizm asıl çözümü, kurtuluş yolunu göstermedi. Kapitalist düzende ücret sömürsünün gerçek yapısını, kapitalist gelişiminin gerçek kanunlarını hangi toplumsal güçlerin yeni bir toplumun yaratıcısı olabileceğini açıklayıp göstermedi.

Bu esnada, bütün Avrupa'da ve özellikle Fransa'da, feodalizmin, köleliğin çöküşüne eşlik eden fırtınalı ihtilaller, bütün gelişiminin sürükleyici gücünün temelinin sınıfların mücadelesi olduğunu daha da açıkça gösteriyordu.

Feodaller sınıfına karşı dişe diş bir göstermeksiz kazanılan bir tek siyasal zafer yoktur. Kapitalist toplumdaki sınıflar arasında bir ölüm kalım mücadelesi olmadan hiç bir kapitalist ülke az çok daha özgür, ve demokratik bir temel üzerine oturtulamazdır.

Marx'ın dehası, bundan tarihin öğrettiği dersi ilk çıkararak olması ve bunu tutarlı olarak uygulayabilmesidir. Vardığı sonuç, sınıf mücadelesi doktriniydi.

İnsanlar, her zaman, siyaset alanında aldatılmanın aptal kurbanları olmuşlardır. Bütün ahlaki, dinf, siyasal ve toplumsal sözlerin, beyanların ve vaadlerin arkasında bir sınıfın veya diğerinin çıkarlarını arayıp bulmayı öğreninceye kadar da böyle kalmaya devam edeceklerdir. Reform ve düzeltme şampiyonluğu yapanlar, ne kadar vahşi ve çürümüş olursa olsun, her eski kurumun egemen sınıfların çeşitli güçleriyle devamının sağlandığının farkına varıncaya kadar eski düzeni savunanlar tarafından aldatılacak-